

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

01253

ROK II Nr. 9/12/1951

POSKA

OGŁOSZENIA

WYDAWCA: HANDL ZAGRANICZNY

Tylko do użytku służbowego

15 CZER 1951

SPIS WAŻNIEJSZYCH INFORMACJI
w "WIADOMOSCIACH HANDLU ZAGRANICZNEGO" Nr.12

WSTĘP.

Sprawozdanie Europejskiej Komisji Gospodarczej

I Wiadomości polityczno - gospodarcze	str.
Związek Radziecki	Wyniki wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej R.S.F.S.R..... 1
Bułgaria	Ukończenie budowy największego w kraju systemu nawadniającego 3
Chińska Republika Ludowa	Sukcesy produkcyjne 5
Czechosłowacja	Powiększenie zadań pięcioletniego planu rozwoju gospodarki narodowej Słowacji..... 6
Węgry	Budowa potężnej elektrowni wodnej..... 9
Austria	Zmiana struktury handlu zagranicznego..... 11
Belgia	Wzrost cen importowych i eksportowych..w styczniu 1951 r..... 13
Jugosławia	Podporządkowanie kraju imperialistom amerykańskim 14
Niemcy Zachodnie	Władze amerykańskie i rząd w Bonn hamują rozwój wewnętrznego handlu niemieckiego... 16
Szwajcaria	Zaostrzenie kontroli USA nad handlem zagranicznym 18
Szwecja	Wtrącanie się Stanów Zjednoczonych do polityki handlu zagranicznego..... 19
Wielka Brytania	Pogorszenie się sytuacji gospodarczej wskazywanie marcowych cen importowych i eksport. 21
Turecja	Ekspansja amerykańskich monopolii..... 23
Iran	Gospodarowanie monopolii w świetle publikacji O.N.Z..... 25
Izrael	Kryzys gospodarczy a konflikt z Syrią..... 27
Stany Zjednoczone	Grabież krajów zachodnio-europejskich..... 27
II. UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE.....	31
III. REGULACJA OBROTÓW HANDLOWYCH	37
IV. C I A	43

Załączniki:

1. Sukcesy gospodarcze Bułgarskiej Republiki Ludowej w 1950 r. i narodowy plan gospodarczy na 1951 r.
2. Tajwan opanowany przez interwentów.
3. Militaryzacja Ameryki łacińskiej.

W S T Ę P

SPRAWOZDANIE EUROPEJSKIEJ KOMISJI GOSPODARCZEJ.

Jeżeli by ktoś chciał w sposób najbardziej poglądowy stwierdzić, jak głęboko wstrząsnęła szaleńcza amerykańska polityka zbrojeniowa całą strukturą gospodarstwa kapitalistycznego, wystarczy mu porównanie pomiędzy układem niedawno opublikowanego rocznego sprawozdania Komisji Gospodarczej ONZ dla Europy w Genewie za 1950 r. a układami tychże samych sprawozdań tejże samej Komisji w latach poprzednich. Sprawozdania roczne Komisji Gospodarczej /E.C.E./ nie mają i, oczywiście, nie miały nigdy w sobie nic "rewolucyjnego". Niemniej jednak są one naogół robione o wiele staranniej i inteligentniej od podobnych sprawozdań ekonomicznych, czy to "centrali" ONZ w Lake Success, czy innych oficjalnych lub pół-oficjalnych organizacji "międzynarodowych", w których to opracowaniach apologia jest zazwyczaj już zupełnie prostacka i niewarta dyskusji. Sprawozdania E.C.E. stoją, rzecz prosta, na identycznie kapitalistycznym stanowisku jak "raporty" tych innych organizacji, ale usiłują przynajmniej ze swego kapitalistycznego punktu widzenia coś nie coś /bynajmniej nie wszystko .../ dojrzeć i spróbować omówić. Dlatego też warto, może, poświęcić ostatniemu z nich kilka słów.

"Normalny" układ takiego rocznego sprawozdania zawiera na początku zagadnienia produkcji przemysłowej, następnie - produkcji rolniczej, dalej - inwestycje i, wreszcie, bardzo obszerne działy poświęcone obrotom międzynarodowym, owej "pięcie Achillesa" świata kapitalistycznego, a zwłaszcza Europy zachodniej, w okresie powojennym. Następuje potem, zazwyczaj, dość obszer-

ny ale b.powierzchniowy opis rozwoju gospodarki krajów obozu socjalistycznego i jakieś tzw. "ogólne wnioski".

Jakżeż przedstawia się roczne sprawozdanie E.C.E. za 1950 r.? Cały pierwszy rozdział poświęcony jest /dosłownie/ "zmianie klimatu ekonomicznego w 1950 r.", a zawiera kolejno takie zagadnienia jak: sprawa produkcji światowej /już nie tylko europejskiej .../ i cen, a więc wzrost produkcji przy jednoczesnym "niedoborze" surowców i wynikającym z tego "rozprężeniu struktury cen", dalej - zagadnienia obrotów międzynarodowych i surowców nie europejskich, wreszcie - "perspektywy gospodarcze Stanów Zjednoczonych" z wysuniętym na czoło "zagadnieniem inflacji".

Dalsze 4 rozdziały sprawozdania są już tylko odbiciem i rozwinięciem owych zagadnień poruszanych w rozdziale I., a więc jednostronnego, wojennego rozwoju produkcji, braku surowców, zamieszania w bilansach płatniczych, jakie z tego braku /i co z tym idzie - wzrostu cen surowcowych/ wynika, a wreszcie - samego wielkiego zagadnienia inflacji. Jak widać układ sprawozdania jest zupełnie odmienny od "normalnego" - tak właśnie, jak sytuacja gospodarcza świata kapitalistycznego w 1950 r. poczęła być całkowicie odmienna od "normalnej". Sprawozdanie E.C.E. za 1950 r. wykazuje - bynajmniej nie chcąc zresztą akcentować tego momentu - głęboki kryzys, w jaki wepchnęła cały ten świat rujnująca i nieokiełzana polityka zbrojeń amerykańskich.

xxx

Nie sposób analizować zbyt dokładnie bogatego materiału faktycznego podawanego przez sprawozdanie i to nie tylko z powodu braku miejsca na taką analizę. Sprawozdanie, mianowicie, daje - jak zwykle - materiał ten w pewnym specyficznym układzie, który jest,

być może, bardziej oryginalny niż normalne burżuazyjne zestawienia statystyczne, ale nie przestaje być ani na chwilę wyrazem apologii stosunków kapitalistycznych, nawet w obecnym okresie kryzysu. Ani na chwilę sprawozdanie nie sięga głębiej niż mniej lub bardziej inteligentne powierzchowne zobrazowanie istniejących w 1950 r. faktów. Mówiąc np. o chaosie, jaki wywołały w świecie kapitalistycznym zbrojenia, nie ma w rozdziale I ani słowa o samych zbrojeniach tak, iż ekonomista, który by otrzymał to sprawozdanie na bezludnej wyspie, w ogóle nie rozumiałby, skąd tego rodzaju sytuacja mogła w ogóle powstać. Jest to typowy objaw wulgarного traktowania ekonomiki zagadnień międzynarodowych, jak, oczywista i całej ekonomiki w ogóle. Dlatego też, aby analizować gruntownie materiał, dostarczony przez sprawozdanie E.C.E., trzeba by go poddać bardzo zasadniczej ekstrapolacji i na podstawie dostarczonych przezeń cyfr wyciągnąć inne wnioski statystyczne, które by oświectliły rzeczywistą sytuację wraz z jej źródłami i widokami. Ponadto, już dziś, w czerwcu 1951 r., duża część materiałów sprawozdania jest z konieczności przestarzała, albowiem rozwój wypadków w zakresie pogarszania się sytuacji ekonomicznej świata kapitalistycznego poczynił w ciągu ostatnich 6 miesięcy poważne postępy.

To też, zamiast analizować punkt po punkcie rozumowanie geneńskiego dokumentu, zajmijmy się jego punktem wyjścia - i jego wnioskami. Dadzą nam one właściwe pojęcie, dlaczego to, mianowicie i sam układ sprawozdania musiał być w obliczu sytuacji ogólnej odpowiednio przerobiony.

Jakże to zmienił się ów "klimat ekonomiczny" w 1950 r.? Sprawozdanie mówi wyraźnie, iż "różnicę, skonstatowaną w światowej produkcji przemysłowej w 1950 r. w porównaniu z 1949 r., jak również bardzo wyraźną zmianę ogólnego klimatu ekonomicznego w tym

krótkim okresie należy przypisać przede wszystkim szybkiemu wzrostowi koniunktury w Stanach Zjednoczonych". Skąd się wziął ów "szybki wzrost" po kryzysowych objawach 1949 r., sprawozdanie, jak już wspomniano, zupełnie nie wyjaśnia. Natomiast można się łatwo zorientować, w jakim to kierunku idzie "światowa" /tj. kapitalistyczna/ produkcja przemysłowa, kiedy rzuci się okiem na statystykę rozwoju jej poszczególnych gałęzi. Mamy tu z jednej strony wykazany wzrost ogólnej /górniozej i przemysłowej/ produkcji w 1950 r. w porównaniu z 1949 r. o jakieś 12,6% przy niezmienniej produkcji surowców /12 najważniejszych surowców świata/, z drugiej tego rodzaju objaw, jak zwyżka w przemysłach ciężkich o 12 - 14% przy jednoczesnej niższej produkcji włókien bawełnianych i wełnianych o 10%. I na tym tle mamy w 1950 r. wzrost produkcji przemysłowej w Stanach Zjednoczonych o 13,6%, a w Europie zachodniej wzrost znacznie już mniejszy, który jest całkowicie odbiciem pierwszego.

Sprawozdanie - ciągle nie mówiąc ani słowa o zbrojeniowym charakterze tego wzrostu - zaznacza z zakłopotaniem, iż "ekspansja" wewnętrzna w Stanach ma "do pewnego stopnia" korzystne skutki dla reszty świata. Ale w rezultacie krótkiej analizy tego, co się w rzeczywistości w ciągu ostatniego roku stało, dodaje otwarcie:

"Niemniej jednak aż do chwili, w której wybuchły działania wojenne w Korei, nie można było przypuścić /sic.../, aby zmiana klimatu ekonomicznego w Stanach Zjednoczonych doszła tak daleko, że wywoła nowe braki równowagi i nowe napięcia gospodarcze, których powaga jest nie mniejsza od powagi owych braków równowagi".

Tu leży sedno sprawy. Przed kilku tygodniami omawiano na tym miejscu sytuację gospodarki kapitalistycznej, która pod wpływem zbrojeń amerykańskich przechodzi "od jednego kryzysu do drugiego". Mamy potwierdzenie naszej ówczesnej analizy z apologetycz-

nego skądinąd opracowania instytucji międzynarodowej, która, choć pilnie przestrzega nieporuszenie ani słowem, czemu to należy przypisać ową "zmianę klimatu ekonomicznego w Stanach Zjednoczonych", niemniej jednak nie może poprostu zamknąć oczu na skutki tego zjawiska dla całości gospodarki kapitalistycznej na kuli ziemskiej. A skutki te, istotnie, są równie kryzysowe jak ów przeciągły kryzys bilansów płatniczych, który stał w okresie 1946 - 1949 r. na pierwszym miejscu w hierarchii objawów dezintegracji światowego kapitalizmu.

Warto zdać sobie sprawę z efektywnego rozmiaru wpływów owej "zmiany klimatu" na gospodarstwo świata kapitalistycznego. Na podstawie materiałów kongresu waszyngtońskiego sprawozdanie E.C.E. ustala następujące tempo wydatków zbrojeniowych Stanów /przy czym, oczywista, fakt, iż chodzi tu właśnie o wydatki zbrojeniowe, wpływa w sprawozdaniu "nagle" ... i bez jakichkolwiek komentarzy/. Mianowicie wedle mniej więcej stałych cen 1950 r. kwartalne wydatki na zbrojenia, które w 1950 r. jeszcze wynosiły przeciętnie 3,25 mlrd. w ostatnim kwartale tego roku wyniosły 3.925 mln., w pierwszym kwartale 1951 r. - 5.675 mln., w drugim wynieść mają - 7.6 mlrd., w trzecim - 9.05 mlrd., w czwartym - 9.575 mln., w pierwszym kwartale 1952 r. - 10.150 mln., a w drugim - 10.510 mln. Oczywiście, obejmują one zarówno zbrojenia amerykańskie jak i ową "pomoc" zbrojeniową, jaką Stany Zjednoczone dają swym satelitom zachodnio-europejskim "zamiast" dostaw marshallowskich ...

Sprawozdanie E.C.E. - przypominamy - tyczy się tylko 1950 r. Dlatego też nie może odzwierciedlić tego rozwoju wypadków, o których wiemy już z tego, co się dzieje na naszych oczach w połowie 1951 r. Ale i to, o czym mówi sprawozdanie, wystarczy zupełnie, aby ocenić jego eufemistyczne wyrażenie, iż nowy "brak równowagi" jest "równie poważny", jak poprzedni, w

sposób zupełnie wystarczający. W rzeczywistości, już na podstawie danych za 1950 r. staje się jasnym, iż gospodarka kapitalistyczna wchodzi na drogę nie tylko kryzysu, ale i - co więcej - chaosu.

Weźmy zagadnienie surowcowe - zagadnienie dla gospodarki czołowych krajów kapitalistycznych zupełnie podstawowe, albowiem, jak wiadomo, od zarania opanowania świata przez kapitalistyczny sposób wytwarzania, baza surowcowa krajów wysoko uprzemysłowionych leżała w olbrzymiej części poza ich terytoriami narodowymi. W Stanach Zjednoczonych wskaźnik dostaw surowców ^{x/} w I kwartale 1949 r. był o 11% niższy od przeciętnego ich wskaźnika w 1949 r., odzwierciedlając w ten sposób ówczesne początki kryzysu nadprodukcji w Stanach. W IV kwartale 1950 r. był on od tej przeciętnej w 30% wyższy. W Niemczech zachodnich, gdzie w I kwartale 1949 r. leżał on nawet o 13% poniżej przeciętnej za ten rok, podniósł się w ostatnim kwartale 1950 r. do poziomu o 52% wyższego od tej przeciętnej, co - jak dobrze skądinąd wiadomo - doprowadziło do nierozwiązalnego kryzysu Europejskiej Unii Płatniczej, w której Niemcy Zachodnie w fatalny sposób zadłużyły się, właśnie na owe spekulacyjne zakupy surowcowe. Natomiast w Anglii i Francji, które "nie nadażyły" za zakupami surowców przez Stany Zjednoczone i, w pewnej mierze, Niemcy zachodnie, wskaźnik dostaw surowcowych w ostatnim kwartale 1950 r. leżał na poziomie, odpowiednio, o 8% i 10% poniżej przeciętnej z 1949 r. Oto cyfry, które wykazują w całej pełni ów kryzys surowcowy, od którego rozbrzmiewają w tej chwili szpalty prasy kapitalistycznej, codziennej i fachowej, na zachodzie Europy.

Ale to nie wszystko. Jeśli wziąć porównanie wskaźnika produkcji przemysłowej i wskaźnika dostaw surowcowych, a - mówiąc poprostu - zobaczyć, jak się

^{x/} bez bawełny, której baza leży, jak wiadomo, w samych Stanach.

mają dostawy te do rzeczywistej działalności przemysłu w poszczególnych krajach, to okaże się, iż w czwartym kwartale 1950 r. Stany Zjednoczone wyrażają stosunek obu wskaźników liczbą 102 /tj. dostawy surowcowe napływały w stosunku do rozwoju produkcji przemysłowej w tempie o 2% wyższym/, podczas gdy w Anglii stosunek ten wynosił - 79, wykazując niedobór dostaw w stosunku do produkcji o 21%. We Francji niedobór ten wynosił 17%, a we Włoszech - 18%, podczas gdy w Niemczech zachodnich - właśnie z uwagi na owe spekulacyjne zakupy, rozbijające schematy płatnicze E.P.U., - istniała nadwyżka w wysokości 3%. Nic dziwnego, że od pół roku trudności dostaw surowcowych na zachodzie Europy grożą zamykaniem pokojowych gałęzi przemysłu - i - bezrobociem.

Teraz ceny. W handlu międzynarodowym poziom cen na artykuły przemysłowe był w grudniu 1950 r. o 12% niższy od przeciętnej za pierwsze 9 miesięcy 1949 r. /tj. w okresie początków kryzysu w Stanach Zjednoczonych/. Natomiast poziom cen żywności był w grudniu 1950 r. od tej przeciętnej wyższy o 22%, a poziom cen surowców przemysłowych - 74%. Dlatego też już w końcu 1950 r. mówić można o całkowitym zniweczeniu jakiegokolwiek równowagi cen w gospodarce wielkich krajów kapitalistycznych.

To z kolei doprowadza do zupełnego chaosu w obrotach międzynarodowych. To już nie trudności bilansów płatniczych, gnębiące kraje kapitalistyczne jeszcze przed dwoma laty. To, że Stany Zjednoczone wskutek swych zakupów surowcowych wykazują w swym bilansie towarów i usług z resztą świata w 1950 r. deficyt \$ 490 mln., nie jest jeszcze żadnym poważniejszym zjawiskiem. Ale już to, że np. Ameryka Łacińska ma w stosunku do Stanów nadwyżkę dolarową 550 mln.\$, za którą nie może kupić potrzebnych jej towarów przemysłowych /ograniczenie produkcji "cywilnej" na rzecz

zbrojeń/, musi powodować w krajach tego obszaru inflację. I. istotnie, inflacja ogarnia cały świat kapitalistyczny w 1951 r. pełną falą.

Stąd właśnie cały V rozdział sprawozdania E.C.E. poświęcony jest "zagadnieniu inflacji". Nie sposób omówić go w szczegółach na tym miejscu tak, jak by na to zasługiwał. Ale zwrócić uwagę należy na jego 4-ą i ostatnią sekcję, w której sekretariat E.C.E. stawia "sensacyjny" wniosek, aby "zagraniczna polityka walutowa była /w krajach europejskich/ giętka". Co to znaczy? Znaczy to, iż E.C.E. wypowiada się za rewaloryzacją zdewaluowanych we wrześniu 1949 r. walut krajów kapitalistycznych Europy. Rewaloryzacja taka miała by pewien wpływ na potaniecie /w odpowiednich walutach/ przywozu surowców i żywności z poza Europy, a więc tych przywozów, które w imporcie kapitalistycznych krajów Europy dominują. Pomysł jest technicznie "logiczny" - ale zupełnie niewykonalny, gdyż Stany Zjednoczone nigdy by nie pozwoliły na zniweczenie swego zwycięstwa osiągniętego w 1949 r. Jak wynika ze sprawozdania Międzynarodowego Funduszu Monetarnego, instytucji "międzynarodowej", która już bez osłonek stała się tubą polityki Departamentu Skarbu Stanów Zjednoczonych, Waszyngtonowi chodzi o coś zupełnie innego. Pragnął by on, mianowicie, aby - korzystając z przejściowego /choć, jak wykazano, zupełnie chorobliwego/ "poprawienia się" wpływów dolarowych w innych krajach kapitalistycznych poza Stanami Zjednoczonymi zniesienia przez te kraje ograniczeń dewizowych, a więc tego posunięcia, o które imperializm amerykański walczy od zakończenia wojny, a właściwie nawet od kryzysu 1929-33 roku. Innymi słowy, pragnie on wykorzystać ten skutek swych zbrojeń odrazu na rzecz swych długofalowych celów. Inicjatywa, o której napewno będzie jeszcze mowa na innym miejscu, spotyka się jednak z pełnym oporem zainteresowanych, poprostu nie wierzących w trwałość tego rodzaju chwiejnej "konjunktury".

Tę chwiejność i powszechną niepewność jutra,
jaką wywołały w gospodarce kapitalistycznej szalone
zbrojenia amerykańskie, sprawozdanie E.C.E. - mimo
wszystkich swych nieścisłości - wyraźnie uwidocznia.

W I A D O M O Ś C I P O L I T Y C Z N O G O S P O D A R C Z E

Kraje Obozu pokoju

Z W I ą Z E K R A D Z I E C K I

Wyniki wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej R.S.F.S.R.

Rozwój przemysłu, rolnictwa i handlu Radzieckiej Republiki Rosyjskiej w I kwartale 1951 r. ilustrują następujące dane:

Kwartalny plan globalnej produkcji przemysłu /wraz z przemysłem miejscowym/ wykonany został w 100,1%. Poszczególne ministerstwa i urzędy centralne wykonały go w sposób następujący:

% wykonania planu kwartalnego w I kw. 1951 roku

ministerstwo przemysłu miejscowego R.S.F.S.R.	103
ministerstwo przemysłu materiałów budowlanych	101
ministerstwo przemysłu drzewnego	85
ministerstwo miejscowego przemysłu opałowego	103
ministerstwo przemysłu lekkiego	101
ministerstwo przemysłu spożywczego	97
ministerstwo przemysłu mięsnego i mleczarskiego	99
ministerstwo przemysłu rybnego	81
przedsiębiorstwa przemysłowe ministerstwa transportu samochodowego	101
przedsiębiorstwa przemysłowe urzędu poligraficznego wydawniczo-księgarskiego przy Radzie Ministrów R.S.F.S.R.	108
przedsiębiorstwa przemysłowe ministerstwa zdrowia publicznego	101
rada spółdzielczości rzemieślniczej	103
rada spółdzielczości rzemiosł drzewnych	102,2
Centralny Związek Spółdzielczy	105

Globalna produkcja przemysłu republiki i przemysłu miejscowego w I kwartale r.1951 wzrosła w porównaniu z I kwartałem r.1950.

W kołchozach i sowchozach R.S.F.S.R. siewy wiosenne dokonywane są w roku bieżącym szybciej, niż w roku ub.

Do dnia 10 maja 1951 r. wysiano zbóż jarych o 15% więcej niż w tym samym okresie r.1950. Kołchozy, leśnictwo, stacje ochrony lasów oraz sowchozy R.S.F.S.R. zasadziły i zasiały do dnia 10 maja r.1951 - 513 tys.ha lasów ochronnych, czyli 44 tys.ha więcej niż w tym samym okresie 1950 roku.

Sprzedaż artykułów spożywczych i powszechnego użytku powiększyła się znacznie, dzięki przeprowadzonej od dnia 1 marca 1951 r. zgodnie z postanowieniem rządu radzieckiego i K.C. W.K.P./b/ - czwartej już z kolei obniżki cen detalicznych w handlu państwowym i spółdzielczym.

W porównaniu z I kwartałem 1950 roku sprzedano ludności o 22% więcej towarów po odpowiednio niższych cenach.

Leninград - miasto postępu technicznego.

Przed dwoma laty, robotnicy i pracownicy naukowcy miasta i okręgu leningradzkiego w liście do Stalina zobowiązali się przekształcić Leninград w miasto postępu technicznego i wysokiego poziomu produkcji socjalistycznej. Od tego czasu upłynęły dwa lata. Robotnicy leningradzcy w twórczej współpracy z naukowcami i pracownikami technicznymi dokonali pod kierownictwem leningradzkiej organizacji partyjnej olbrzymiego dzieła. Walka o postęp techniczny była swego rodzaju masowym ruchem ludowym.

Leningradzkie masy pracujące rozwiązały we własnym zakresie wiele skomplikowanych zagadnień, związanych z wprowadzeniem do produkcji maszyn o wielkiej wydajności. W jednym tylko roku 1950 wyprodukowano w Leninградzie i okręgu 300 nowych rodzajów maszyn i narzędzi oraz wiele innych artykułów przemysłowych. Przemysł leningradzki przewyższył poziom przedwojenny nie tylko w ilości ale i w jakości produkowanych towarów. Nowe urządzenia techniczne i mechanizacja procesów produkcyjnych pozwala mu na stałe przekraczanie planów i zwiększanie wydajności pracy. W r.1950 przeciętna wydajność pracy na jednego robotnika zwiększyła się w stosunku do r.1948 o 20%, zaś koszty produkcji obniżyły się w stosunku do r.1949 o 15,1%.

Z każdym miesiącem wzrasta ilość przodowników pracy w przemyśle. Obecnie we współzawodnictwie o produkcję najlepszej jakości bierze udział przeszło 20.000 brygad i ponad 2.000 warsztatów. Poważne sukcesy w dziedzinie postępu technicznego osiągnięto dzięki współpracy robotników z naukowcami. Bierze w niej udział 35.000 robotników, przeszło 15.000 inżynierów i techników i około 6.000 pracowników naukowych z zakładów doświadczalnych i szkół wyższych. Ponad 500 ludzi odznaczonych zostało premiami Stalinowskimi za aktywną pracę na polu postępu technicznego.

Rozpoczęcie prac na plantacjach herbaty.

W roku bieżącym wiosenne prace na plantacjach herbacianych Azerbajdżanu rozpoczęto o 10 dni wcześniej aniżeli w roku ubiegłym. Powierzchnia nawodnionych pól została powiększona prawie półtorakrotnie.

A L B A N I A

Rozwój spółdzielni produkcyjnych.

Dochód spółdzielni produkcyjnych Albanii podniósł się w r.ub. o 12,5%. Obszar zasiewu w spółdzielniach produkcyjnych wzrósł w porównaniu z 1949 r. o 50%. Osiągnięto doskonałe wyniki w dziedzinie hodowli bydła: ilość zwierząt pociagowych wzrosła o 200%, pogłowie bydła rogatego o 250%, owiec o 300%, nierogacizny o 236%. Ilość uli wzrosła o 190%, ilość drzew owocowych o 50%, krzewów winogron o 24%, drzew oliwkowych o 40%.

Kombinat cukrowniczy.

Na południu Albanii, o 12 km od miasta Korczy, kończy się budowę pierwszego w republice kombinatu cukrowniczego. Jesienią br. będzie on uruchomiony i produkować będzie 100.000 q cukru w ciągu kampanii.

Przy budowie pracuje ponad 1.200 robotników pod kierownictwem inżynierów radzieckich oraz albańskich i techników. Większość z nich przybyła do budowy kombinatu z okolicznych wsi. W okresie 1 1/2 roku setki młodych robotników zdobyło różnorodne kwalifikacje budowlane. Znanymi w republice ludźmi stali się monterzy Nikifor Dyne i Alfanas Kongo, kamieniarze Tanas Kosta i Gutio Mano oraz stolarz Rako Katuni.

Podjąwszy współzawodnictwo socjalistyczne dla uczczenia 1-go maja, kolektyw budowlany wykonał plan I kwartału.

B U Ł G A R I A

Ukończenie budowy

największego w kraju systemu nawadniającego.

Bułgarski świat pracy otrzymał na 1 maja nowy wspaniały podarunek - na nizinie Bryszlańskiej. Zakończona została budowa największego w kraju systemu nawadniającego, który umożliwi nawodnić 18.500 ha ziemi. Na nizinie Bryszlańskiej stanie się możliwa uprawa ryżu, bawełny,

winogron , itp.

Budowa Bryszlańskiego systemu nawadniającego rozpoczęta została w r.1949 na zasadzie decyzji Partii i rządu, która uznała go za jeden z ośrodkowych obiektów planu 5-letniego. W czasie prac wydobyto 2.750.000 m³ ziemi, zbudowano 130 mostów na kanałach i wiele budynków. Koszty budowy wyniosły 2 mld. lewów.

Bryszlański system nawadniający składa się z sieci kanałów o ogólnej długości 1.300 km i szeregu potężnych stacji pomp. Dużą pomoc przy jego budowie okazał Związek Radziecki, kierując do Bułgarii specjalistów i sprzęt techniczny.

W dowód głębokiej wdzięczności dla Związku Radzieckiego i Generalissimusa Stalina bułgarska Rada Ministrów postanowiła nadać Bryszlańskiemu systemowi nawadniającemu imię Stalina.

Budowa zapór wodnych.

Pięcioletni plan gospodarczy postawił przed narodem bułgarskim zadanie zbudowania potężnych zapór wodnych i urządzeń nawadniających, które użyźnią tysiące hektarów. Obecnie rozpoczęte zostały prace nad budową zapór, które użyźnią nizinę dunajską, teraacką i sofijską.

Trzy z nich: zapora wodna im.J.Stalina, G.Dymitrowa i Rosica użyźniąć będą przeszło 150.000 ha ziemi i poruszać jednocześnie turbiny elektrowni, ogólnej mocy 100.000 kW. Największa zapora im.Stalina zgromadzi masę wodną o objętości przeszło 700 milionów m³, która użyźni okolice Sofii. Z zapory wodnej im.G.Dymitrowa, budowanej na północnych stokach podgórze bałkańskiego, woda prowadzona będzie tunelami podziemnymi przez całe potężne podgórze na południe do równin kazanlickich i starozagórskich. Ogólna długość tych tuneli wyniesie około 40 km. Zapora wodna Rosica, której celem jest nawodnienie 40.000 ha pól w powiatach pawlikenskim i innych, będzie oddana do użytku jeszcze w bieżącym roku. Budowa zapory im.Wasyła Kolarowa na podgórzu Rodopskim, która użyźni pola powiatu peszterskiego i okręgu plowdiwskiego jest już prawie na ukończeniu. Pięta wielka zapora im.Studena ma dostarczać wodę największym zakładom przemysłowym Sofii.

Budowa wsi.

W niespotykanym dotąd tempie buduje się po wsiach obiekty użyteczności publicznej: drogi, wodociągi, szkoły, żłóbki, szpitale oraz prowadzona jest elektryfikacja i radiofonizacja wielkiej liczby powiatów. Pod kierownictwem organizacji partyjnych i przy pomocy podstawowych organizacji frontu narodowego, wiejskie komitety ludowe mobili-

zują masy pracujące do przedterminowego wykonania planu rozwoju rolnictwa, przemysłu miejscowego i podniesienia poziomu kulturalnego.

C H I Ń S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Osiągnięcia gospodarcze w 1950 r.

Produkcja przemysłowa w r.1950 wzrosła w porównaniu z r.1949 o 117,3% a produkcja rolnicza o 44,1%. Powiększyła się także ilość spółdzielni produkcyjnych do 10.335, które zatrudniają 10,7 milionów osób. Liczba robotników i pracowników umysłowych w północno-zachodnich Chinach wzrosła o 35,2%. W ciężkim przemyśle płace podniosły się przeciętnie o 12,5%.

Sukcesy produkcyjne.

Agencja Sin-hua komunikuje o zakończeniu prac drugiej ogólno-chińskiej konferencji delegatów przemysłu węglowego, na której podsumowano wyniki prac tej gałęzi gospodarki narodowej w r.1950. Wydobycie węgla w Chinach zwiększyło się w 1950 r. o 28,6% w porównaniu do r.1949, a wydajność pracy przeciętnie o 13,6%.

Dzięki zastosowaniu urządzeń bezpieczeństwa pracy i udoskonaleniu metod wydobywania węgla, liczba wypadków w kopalniach zmniejszyła się w r.1950 o 57% w porównaniu z r.1949. Zastosowanie postępowych radzieckich metod wydobywania węgla, pozwoliło powiększyć jego wydobycie w płytkich pokładach o 70 - 90%, a w głębokich o 30 - 85%.

Płace górników Chin północnych i wschodnich zwiększyły się w r.1950 o 15 - 30%. W roku ubiegłym wybudowano górnikom domy mieszkalne o ogólnej powierzchni 403 tys.m². Ubezpieczenia społeczne wprowadzone zostały w kopalniach północno-wschodnich Chin jeszcze w 1949 r. W r.1950 ubezpieczenia te objęły również górników Chin północnych i wschodnich.

Według planu na rok 1951 wydobycie węgla powinno wzrosnąć o 11%. Przewiduje się dalszy wzrost wydajności pracy i obniżenie kosztów własnych wydobycia węgla.

Zgodnie z doniesieniem agencji Sin-hua, kolejarze czanczunskich kolei żelaznych osiągnęli w ciągu roku wielkie sukcesy, dzięki szerokiemu stosowaniu metod radzieckich przodowników transportu kolejowego. W wyniku przeprowadzonej kampanii o zwiększenie przebiegu lokomotywy do 500 km, jej wykorzystanie wzrosło w marcu br. o 57% w porównaniu z lipcem roku ubiegłego.

Obecnie 30% wszystkich lokomotyw przebiega ponad 100 tys. km bez uszkodzeń i gruntownego remontu. Zwiększy-

ła się ich szybkość, a okres naprawy skrócił się o połowę.

Nowe metody pracy umożliwiły kolejarzom wykonanie planów na I kw.br. z nadwyżką 66%. Na kolejach wprowadzono wiele inowacji i ustanowiono nowe rekordy techniczne. Wszystkie te przemiany spowodowały podniesienie się dochodów kolejnictwa w 1950 r. o 255% ponad plan.

Zarządzenie Państwowej Rady Administracyjnej o rekwizycji majątku angielskiego towarzystwa naftowego.

Jak donosi agencja Sin-hua premier Państwowej Rady Administracyjnej Chin Czu-En-Laj wydał zarządzenie o rekwizycji majątku angielskiego towarzystwa naftowego "Shell Co of China, Ltd"

Dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego Chin i obrony interesów publicznych - głosi rozporządzenie - postanawia się niniejszym zarekwirować cały znajdujący się na terytorium Chin majątek angielskiego towarzystwa "Shell Co of China Ltd." za wyjątkiem gmachów jego zarządu głównego, oddziałów i punktów zbytu oraz poleca się zakupienie przymusowo wszystkich posiadanych przez nie zapasów nafty.

Polityka celna.

Agencja Sin-hua donosi, że wszystkie chińskie urzędy celne ulegną reorganizacji w związku z opublikowaniem tymczasowej ustawy celnej. Ustawa weszła w życie z dniem 1 maja br. Jest to pierwsza ustawa celna od czasu ustanowienia przed 100 laty komory celnej.

Zgodnie z ustawą, cła będą pobierane od wszystkich towarów wwożonych i wywożonych wg. taryf, zatwierdzonych przez Centralny Rząd Ludowy.

C Z E C H O S Ł O W A C J A

Powiększenie zadań pięcioletniego planu rozwoju gospodarki narodowej Słowacji.

Dziennik "Rude Pravo" opublikował referat przewodniczącego Słowackiego Urzędu Planowania w sprawie powiększenia zadań planu pięcioletniego, wygłoszony na niedawno odbytym plenum Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Słowacji.

Wytwórczość przemysłowa Słowacji wzrośnie w 1953 r., w porównaniu z 1948 r. nie o 33% jak było przewidziane pierwotnie, lecz o 168%. Przyjmując całą produkcję Słowacji w 1937 r. za 100, w r.1948 wynosiła ona 195,7, a wg. nowych zadań planu pięcioletniego wyniesie ona w 1953 roku 524, czyli powiększy się w porównaniu z r.1937 - ponad

pięciokrotnie.

Udział przemysłu słowackiego w przemyśle Czechosłowacji wzrośnie z 14,1% w r. 1948 do 19,6% w 1953 r. Planowana uprzednio na koniec planu pięcioletniego ilość robotników i pracowników w słowackich przedsiębiorstwach przemysłowych, będzie przekroczona już w roku bież. o 90 tys. ludzi.

W roku 1952 przemysł słowacki zatrudniać będzie 340.000 ludzi. Jednocześnie przewiduje się znaczne powiększenie wydajności pracy, np. w ciężkim przemyśle o 70%.

W r. 1955 wschodnio-słowacki okręg przemysłowy będzie opierał się w znacznym stopniu na własnym paliwie.

Wydobycie rudy żelaznej w 1953 r. zwiększy się trzykrotnie w porównaniu z początkowymi wytycznymi planu pięcioletniego. W najbliższych latach zakończy się budowę kilku elektrowni wodnych; produkcja energii elektrycznej wzrośnie czterokrotnie w porównaniu z r. 1950, czyli, że sama Słowacja będzie wytwarzała tyle energii elektrycznej ile produkowała jej cała przedwojenna Czechosłowacja. Udział Słowacji w produkcji energii elektrycznej całego kraju wzrośnie z 10 do 23%.

Nowe zadania planu pięcioletniego przewidują dla Słowacji szybki rozwój przemysłu chemicznego, który powiększy się w 1953 r. niemal dwukrotnie w porównaniu z r. 1950. Szczególnie szybko rozwijać się będzie budowa maszyn oraz przemysł metalowy. W latach 1953 - 1954 produkcja tych gałęzi przemysłowych powiększy się 3,5-krotnie w porównaniu z rokiem 1950, a budowa ciężkich maszyn - pięciokrotnie.

Nowy plan przewiduje znaczne powiększenie produkcji cementu, cegieł, szkła i wyrobów ceramicznych oraz wyrobów przemysłu drzewnego, skórzanego, gumowego i włókienniczego. Wytwórczość szeregu ważniejszych artykułów żywnościowych jak: chleba, produktów mięsnych, mleczarskich itp. wzrośnie w r. 1953 trzykrotnie, w porównaniu do r. 1950.

Produkcja rolna w 1953 r. będzie o 64,5% większa niż w 1948 r. Specjalną uwagę poświęci się powiększeniu obszaru zasiewów roślin technicznych, urodzajności gleby i pogłowia bydła. Dużą rolę w powiększeniu produkcji rolnej odegra walka z posuchą. Zastosuje się system trawopolny, zasadzi się ochronne pasy leśne oraz wprowadzi się szereg innych środków.

Inwestycje przemysłowe Słowacji wzrosną w r. 1953 o 411%, w porównaniu z r. 1948.

Przyspieszenie uprzemysłowienia Słowacji, pozwoli przyspieszyć podwyższenie stopy życiowej ludności. Równolegle do powiększonych zadań planu pięcioletniego dochód narodowy wzrośnie w 1953 r. o 114% w stosunku do 1948 r., czyli ponad dwukrotnie. Dzięki temu w r. 1953 przypadnie na jednego mieszkańca o 54,4% więcej mięsa, o 30,9% wyrobów włókienniczych, o 16,3% obuwia i o 17,6% cukru w porównaniu z r. 1948. Podobny wzrost przewiduje się również

w produkcji innych rodzajów artykułów spożywczych i towarów przemysłowych. Plan przewiduje również rozszerzenie programu budownictwa mieszkaniowego, kulturalnego i socjalnego.

Plan pięcioletni opiera się na twórczej, natchnionej i ofiarnej pracy robotników, chłopów i inteligencji oraz na wciąż wzrastającej pomocy Zw. Radzieckiego, mającej decydujące znaczenie dla budownictwa socjalistycznego w krajach demokracji ludowej.

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA

Przekroczenie planu na I kwartał roku bieżącego.

Demokratyczna prasa berlińska opublikowała komunikat Państwowej Komisji Planowania N.R.D. Według tego komunikatu plan produkcji przemysłowej w I kwartale wykonany został w 105%. W porównaniu z I kwartałem ub. roku produkcja przemysłowa wzrosła o 22%, do czego najbardziej przyczynił się przemysł państwowy. Plan kolejowego transportu towarów wykonany został w 100%. W porównaniu z I kwartałem r. 1950 przeciętna wydajność pracy robotników wzrosła w I kwartale br. o 8,4%. Znacznie wzrosły obroty handlu zagranicznego, polepszyło się zaopatrzenie ludności oraz osiągnięto duże sukcesy na polu rozwoju kulturalnego oraz ochrony zdrowia.

Nowy typ maszyny siewnej.

Główne warsztaty ośrodka maszynowego w Altenburgu, produkują obecnie samoczynny siewnik z motorem o mocy 20 HP. Maszyna ta jest typem maszyny siewnej rzędowej o szerokości 3 m i zdolności obsiania - 0,75 ha - w ciągu godziny. Przy swojej niewielkiej wadze, może być użyta w okresie, gdy ziemia jest jeszcze wilgotna, co w wielkim stopniu przyczyni się do przyspieszenia kiełkowania i zagwarantuje lepszy rozwój młodej rośliny.

RUMUNIA

Przeobrażenie przyrody.

Przed dwoma laty Biuro Polityczne K.C. Rumuńskiej Partii Robotniczej powzięło decyzję budowy kanału Dunaj-Morze Czarne. Przewiduje ona przeprowadzenie wielkich przedsięwzięć, zmierzających do przeobrażenia przyrody i wykorzystania nieużytków, znajdujących się w rejonach, przyległych do trasy kanału.

Dotychczas ukończono na trasie kanału roboty ziemne i melioracyjne na przestrzeni 30.000 ha, w toku są prace na dalszych 90.000 ha. Zalesiono również już pasy ochron-

ne długości 200 km.

W nie całe dwa lata zbudowano na terenach nizinnych położonych przy kanale, 21 zbiorników wody, a 11 jest w trakcie budowy. W sąsiedztwie kanału zbudowano 49 elektrycznych stacji pomp. Zakłada się metalowe rury odwadniające, ogólnej długości 24 km i rozpoczęto prace przy budowie kanałów nawadniających, długości 225 km. Ogromny obszar błot malarznych, na których 2 lata temu rosło tylko siłowie, zamieniony został w żyzne pola.

W E G R Y

Sukcesy gospodarki rolnej.

Podczas gdy w r.1949 współzawodnictwo w rolnictwie węgierskim było prawie zupełnie niezorganizowane, w r. 1950 do współzawodnictwa włączyło się 336 państwowych gospodarstw rolnych, 632 brygad, 1482 zmian i 8636 rolników indywidualnych, brygad traktorowych i 448 traktorzystów.

Do przyspieszenia rozwoju węgierskich spółdzielni produkcyjnych przyczyniły się doświadczenia, uzyskane w Związku Radzieckim, gdzie bawiła 200-osobowa delegacja rolników węgierskich. Wielką pomocą służyła przebywająca na Węgrzech delegacja rolników z Ukrainy Zakarpackiej.

Preliminarz ministerstwa rolnictwa na rok 1951 świadczy o tym, że ministerstwo to chce w tym roku zlikwidować wszelkie dotychczasowe niedociągnięcia i w jak największym stopniu pomóc w dalszym rozwoju rolnictwa. Został on w stosunku do roku ub. zwiększony przeszło dwukrotnie: z 75.163.000 forintów do 171.949.500 forintów.

Już sam ten fakt wskazuje jak wielką uwagę poświęcają Węgry wzrostowi swej produkcji rolnej. Węgierska Partia Pracujących i rząd nagradza sukcesy rolników przyznawaniem różnych odznaczeń. 88 odznaczeń różnego stopnia zostało nadanych pracownikom stacji traktorowych, państwowych gospodarstw rolnych, spółdzielni produkcyjnych i rolnikom indywidualnym.

Ilość stacji traktorowych powiększyła się w ciągu jednego roku o 63,3%, a ilość traktorów jest o 78,5% większa w porównaniu z r.1949. Minister rolnictwa, Ferenc Erdei oświadczył: "Plan pięcioletni stawia naszemu rolnictwu olbrzymie zadania do wykonania. Musimy osiągnąć zwiększenie naszych przeciętnych zbiorów, podniesienie ilości bydła, produkcji mleka, mięsa, słoniny, jaj i wełny.

Budowa potężnej elektrowni wodnej.

Jednym z wielkich zadań pięcioletniego planu budownictwa jest budowa potężnej elektrowni wodnej w Tiszalök, łuku rzeki Tisy. Zatacza ona w tym miejscu olbrzymi łuk,

który zostanie przecięty kanałem, przy końcu którego powstanie elektrownia. Prace ziemne zostaną rozpoczęte jeszcze w tym roku. Przy użyciu najnowocześniejszych maszyn usuniętych zostanie 1.200.000 m³. Oprócz bagrów i innych ekskawatorów zostaną użyte tzw. pompy ziemne, które przy pomocy wielkich rur będą ssąły rozmiękłą ziemię z terenu budowy. Celem obniżenia poziomu wody podskórnej zostanie wywierconych jeszcze w br. 178 sond. Do przeprowadzenia prac budowlanych w rb. zużyje się 14.000 m³ betonu. Elektrownia zostanie oddana do użytku w r.1954.

Budowa przędzalni bawełny.

W Kaposvarze, w południowo-zachodnich Węgrzech, został położony kamień węgielny pod budowę wielkiej przędzalni bawełny. Na jej budowę przeznaczono sumę 100 milionów forintów. Przędzalnia ma być wyposażona w najnowocześniejsze maszyny, przywiezione ze Związku Radzieckiego i będzie przerabiać bawełnę, uprawianą w powiecie baraniskim.

Europejskie kraje kapitalistyczne

Amerykanie zagrażają żegludze krajów zmarshallizowanych.

W sprawozdaniu złożonym na dorocznym posiedzeniu towarzystw żeglugowych w Kopenhadze stwierdzono, że rok 1950 był wyjątkowo trudnym okresem. Sztucznie forsowana rozbudowa floty amerykańskiej w połączeniu z monopolistycznymi tendencjami USA w dziedzinie przewozów morskich spowodowały zagrożenie żeglugi krajów zachodnio-europejskich w przyszłości.

Ostatnio Kongres Stanów Zjednoczonych rozpatrzył nową, szeroko zakrojoną ustawę, stanowiącą dalsze niebezpieczeństwo dla towarzystw żeglugowych krajów zmarshallizowanych.

Dla całego świata - stwierdza sprawozdanie - byłoby znacznie lepiej, gdyby Stany Zjednoczone przestały prowadzić w stosunkach handlowych politykę jednostronną i protekcyjną i dały większą szansę innym, słabszym gospodarczo krajom zdobycia ważnych dla nich dewiz, zamiast prób ugłaskania ich "wielkodusznymi darami".

A U S T R I A

Zmiana struktury handlu zagranicznego.

Niedawno wydany austriacki rocznik handlu zagranicznego za rok 1950, zawiera przegląd handlu zagranicznego i jego zmian począwszy od roku 1937.

W roku 1950 importowano tylko 68% ilości zboża i 12% ilości trzody chlewnej przywiezionych w roku 1937. Z drugiej strony importowano w roku 1950 w porównaniu z 1937 r. 4-krotnie więcej tłuszczów jadalnych i oleju. Import cukru do Austrii, który przed wojną był zupełnie znikomy, wzrósł 175-krotnie. Import opału wzrósł również znacznie, głównie w związku z rozwojem przemysłu, w szczególności żelaznego i stalowego. Import bawełny wynosił tylko 42% ilości przywożonej w 1937 r. co jest wynikiem wzrostu produkcji sztucznego włókna. Import wełny zmniejszył się do 73% w porównaniu z 1937 r. Import nawozów sztucznych, wyrobów metalowych, maszyn elektrycznych i chemikalii znacznie powiększył się.

Eksport niektórych produktów rolnych szczególnie owoców i wina wzrósł znacznie. Drzewo zajmuje pierwsze miejsce w austriackim eksporcie surowców. Choć eksport drzewa w roku 1950 wynosił tylko 76% w porównaniu z rokiem 1937, to jednak wzrost ceny tego towaru spowodował zwiększenie udziału w całkowitym eksporcie z 10,7% do 15,1%.

Kryzys produkcji pokojowej.

Gazeta "Oesterreichische Volksstimme" komunikuje, że niedawno zostały opublikowane wyniki badań w sprawie zaopatrywania w surowce przemysłu Dolnej Austrii.

Jak wynika ze sprawozdania, że cały przemysł dolno-austriacki odczuwa dotkliwy brak surowców, spowodowany eksportem surowców austriackich na potrzeby przemysłu wojennego krajów zmarszalizowanych. Odczuwa go w bardzo silnym stopniu przemysł metalowy okręgu Tulna. Firma "Boler-Ibs" zdołała uzyskać od swych dostawców zaledwie 50% przewidzianej umową ilości stali, w związku z czym firma ta była zmuszona zmniejszyć swą produkcję i zlikwidować jedną zmianę.

Fabryka wyrobów stalowych w Ibsie będzie wkrótce musiała zwolnić część robotników z powodu braku walcowanego drutu. Zakłady budowy maszyn w rejonie Wiener-Neustadt otrzymały w roku ubiegłym zaledwie 17% niezbędnych profili żelaznych i 9% blachy. I tam oczekiwana jest również redukcja robotników. Fabryka rur i walcówki w tym samym rejonie zredukowała już część robotników z powodu braku surowców.

Z rejonu Melk i Schwechat - jak głosi sprawozdanie - nadeszły wiadomości o braku węgla, miedzi, cynku, niklu, mosiądzu, bronzu, kadmu i aluminium. Warsztatom zegarmistrzowskim grozi zamknięcie z powodu braku mosiądzu. Odczuwa się również dotkliwy brak paliwa. Pewne duże przedsiębiorstwo włókiennicze otrzymało od 1 stycznia do początku marca tylko 20% potrzebnego mu w tym czasie węgla.

Przędzalnie rejonu Schwechat otrzymały w ostatnich czasach tylko 25% żądanej przędzy bawełnianej i ciętego włókna celulozowego. Fabryka pończoch i trykotaży w Weidhofen zredukowała część robotników z powodu braku przędzy.

Fabryki wyrobów skórzanych w Dolnej Austrii odczuwają wielki brak skóry, którą mogą nabywać tylko po cenach spekulacyjnych, przewyższających o 50% ceny oficjalne, co prowadzi do zwiększenia kosztów produkcji i podrożenia wyrobów skórzanych.

Na zakończenie "Osterreichische Volksstimme" pisze: "Brak nam surowki, stali, walcówki, celulozy, papieru i skóry. Oto wynik włączenia Austrii do amerykańskiej gospodarki wojennej. Nasze surowce wysyła się zagranicę ze szkoda dla przemysłu austriackiego. Wyprzedaż Austrii przynosi kapitalistom wielkie zyski, a narodowi wzrost cen i bezrobocie."

B E L G I A

Wzrost cen importowych i eksportowych w styczniu 1951 r.

Brukselska gazeta "Agence Economique" opublikowała za Belgijskim Instytutem Statystycznym wskaźniki cen, importowych i eksportowych. Gazeta podkreśla, że znaczny wzrost belgijskich cen importowych w ostatnich miesiącach 1950 r. i w styczniu 1951 r. tłumaczy się "niewygodnym" dla Belgii podrożeniem na rynkach zagranicznych wielu surowców, których wwóz ostatnio poważnie się zwiększył.

W _ S _ K _ A _ Ż _ N _ I _ K

	<u>cen importowych</u>	<u>cen eksportowych</u>
1950 r. styczeń	91	88
luty	92	88
marzec	93	84
kwiecień	95	85
maj	91	87
czerwiec	98	87
lipiec	95	88
sierpień	94	88
wrzesień	100	93
październik	102	94
listopad	107	94
grudzień	110	99
1951 r. styczeń	115	104
luty	-	112

Z przytoczonych danych wynika, że wskaźnik eksportowych cen belgijskich podwyższył się w lutym 1951 r. o 8 punktów, głównie na skutek zwiększenia wywozu surowców, w szczególności metali żelaznych.

F R A N C J A

Wzrost deficytu bilansu handlowego w kwietniu b.r.

Francuski bilans handlowy w kwietniu b.r. wykazał dalszy wzrost deficytu. Wynosił on ogółem frs.fr.16.600 mil. w porównaniu z frs.fr.13.500 mil. w marcu b.r. i frs. fr.

9.000 mil. w kwietniu 1950 r. Deficyt handlowy za pierwsze 4 miesiące b.r. wynosił jednak tylko frs.fr.45.500mil. w porównaniu z frs.fr.73.100 mil. za ten sam okres roku ub.

Import w kwietniu b.r. osiągnął najwyższą po wojnie cyfrę frs.fr.104.266 mil. w porównaniu z frs.fr.94.600mil. w marcu b.r., podczas gdy eksport osiągnął rekordową cyfrę frs.fr.87.704 mil. w porównaniu z 81.100 mil.

Zamówienia południowo amerykańskie.

Od pewnego czasu daje się zauważyć szybki wzrost francuskiego eksportu do krajów południowej i środkowej Ameryki

W marcu przemysł francuski otrzymał zamówienie na zbudowanie huty i stalowni w Kolumbii na podstawie kosztorysu wynoszącego \$ 25 mil. Według informacji kół przemysłowych, w ostatnim czasie powierzono przemysłowi francuskiemu wybudowanie również innych zakładów przemysłowych w różnych krajach południowo-amerykańskich. W związku z tym należy wymienić budowę stalowni w Peru o zdolności produkcyjnej 60.000 ton rocznie. Koleje brazylijskie zamówiły we Francji 90 lokomotyw przystosowanych do tamtejszych warunków ruchu. Pierwsze dostawy nastąpić miały 1 czerwca b.r. Brazylia powierzyła francuskiej firmie modernizację cukrowni. Wreszcie przemysł francuski otrzymał niedawno zlecenie zbudowania kompletnej rafinerii ropy, której zdolność przetwórcza ma wynosić 6.000 ton dziennie. W Urugwaju przemysł francuski wybuduje nową cukrownię o zdolności przetwórczej 1.200 ton trzciny cukrowej dziennie.

JUGOSŁAWIA

Podporządkowanie kraju imperialistom amerykańskim.

W wyniku zbrodniczej polityki faszystowskiej bandy Tito, Jugosławia utraciła ~~niezawisłość~~ niezawisłość gospodarczą i polityczną. i znalazła się pod ścisłą kontrolą kapitału zagranicznego, przede wszystkim amerykańskiego.

W Jugosławii zachowuje się i popiera jedynie te gałęzie przemysłu, w których istnieniu zainteresowani są drapieżcy imperialistyczni - a więc: przemysł górniczy i leśny; redukuje się natomiast produkcję przemysłu pokojowego. Tak np. fabryki włókiennicze z braku bawełny i wełny pracują jedynie po kilka miesięcy w ciągu roku i to przy niepełnej zdolności produkcyjnej. Z tych samych powodów zamyka się setki przedsiębiorstw w Chorwacji, Słowenii i innych rejonach kraju.

Na rynku wewnętrznym odczuwa się coraz dotkliwiej brak wyrobów włókienniczych, obuwia i innych towarów przemysłowych, nie mówiąc już o artykułach spożywczych wydawanych ludności w znikomych ilościach. Brak towarów powszechnego użytku powoduje wzrost cen oraz spekulację na wielką skalę. "Nowa Borba" i inne pisma rewolucyjnych emigrantów jugosłowiańskich przytaczają następujące dane: w roku 1950 cena maki wzrosła o 1000-1200% w porównaniu z rokiem 1949, cena fasoli o 700%, mleka o 800%, mydła o 900%, słoniny o 1200-1500%.

Ale titowska banda nic sobie nie robi z katastrofalnej sytuacji jugosłowiańskich mas pracujących. Wysługując się mocodawcom zza oceanu, belgradzcy pomocnicy podżegaczy wojennych pchają kraj na drogę militaryzacji. W połowie marca Tito zwrócił się do Waszyngtonu i Londynu z prośbą o pożyczkę w wysokości 30 mil. dol. na zakupy surowców dla przemysłu. O prawdziwym przeznaczeniu tych surowców mówi list Trumana do przewodniczących komisji spraw zagranicznych Senatu i Izby Reprezentantów. W liście tym Truman oznajmił, że na podstawie tzw. "ustawy o wzajemnej pomocy z 1949 r." zezwala wydatkować 29 mil. dol. z funduszy rządowych, aby "umożliwić Jugosławii zakup surowców dla swych sił zbrojnych."

Na krótko przed uzyskaniem tego kolejnego datku klika titowska dopuściła się nowej, nikczemnej zdrady interesów narodu jugosłowiańskiego. Dążąc do restauracji kapitalizmu, titowcy - pod pozorem demokratyzacji systemu państwowego i walki z biurokracją - zlikwidowali szereg centralnych organów rządowych do spraw gospodarczych.

Zlikwidowano komisję planowania, ministerstwo komunikacji, transportu kolejowego, pracy, generalne dyrekcje budowy maszyn, hutnictwa żelaza, przemysłu naftowego itd.

Demaskując prawdziwą przyczynę tego zdradzieckiego aktu titowców, pismo "O trwały pokój i demokrację ludową" pisało: "Wyrzekając się finansowania i zaopatrywania przedsiębiorstw oraz zorganizowania zbytu ich produkcji, klika titowska przekazuje otwarcie te funkcje kapitalistom. Największe kopalnie rudy, zakłady przemysłowe i fabryki, jak: "Anaconda Copper Mining Company", "Foster Veller Corporation", "Continental Supply Incorporated" i inne zostały już zagarnięte przez trusty amerykańskie." Potentatom finansowym i przemysłowym USA rozwiązano całkowicie ręce, pozwalając na ograbianie Jugosławii z zasobów surowcowych.

Pragnąc wzmocnić burżuazję i kułaków, aby stworzyć oparcie dla swej władzy, klika Tito przekazuje drobne i średnie fabryki oraz warsztaty ludziom, dysponującym dostatecznymi kapitałami, zdobytymi drogą wyzysku jugosłowiańskich ludzi pracy. Tak np. kopalnie Resawa Bare ponownie objął w posiadanie były jej właściciel, Gojko Neszicz. W przemyśle browarnianym rządzi się wielki fabrykant Dundzierski, w belgradzkiej fabryce drożdży - jej dawny właściciel.

ciiciel - Szonda. To samo widzimy w innych gałęziach przemysłu jugosłowiańskiego, niepochlönionych jeszcze przez obcy kapitał, amerykański lub inny.

Aby oszukać klasę robotniczą Jugosławii, klika Tito formalnie przekazała funkcje zlikwidowanych ministerstw i generalnych dyrekcji tzw. "radom robotniczym". Czym są w istocie te organizacje "społeczne", daje pojęcie choćby przykład "rady robotniczej" w przedsiębiorstwie "Dżakowicz" w Zagrzebiu, gdzie w całej "radzie" robotniczej nie ma ani jednego robotnika. W kastolackich kopalniach węgla i kopalniach cyny w Zlatowie przewodniczącymi "rad robotniczych" są sekretarze komitetów partii titowskiej, a ich członkami - agenci tajnej policji Rankowicza. Analogiczny obraz widzimy w innych przedsiębiorstwach.

Wypompowując z kraju surowce strategiczne dla podżegaczy wojennych faszystów jugosłowiańscy w szybkim tempie militaryzują kraj, budując arterie strategiczne, lotniska, podziemne składy amunicji, schrony przeciwlotnicze itd. i utrzymując milionową armię i policję, choć jest to ponad siły Jugosławii. Tito zapowiada zwiększenie sił zbrojnych do 1,5 miliona osób. W roku bieżącym faszystów belgradzcy wydadzą na przygotowanie wojenne ponad 70% całego budżetu.

Nikczemna działalność belgradzkich faszystów napotyka na rosnącym z każdym dniem opór jugosłowiańskich mas pracujących. Robotnicy nie chcą pracować dla amerykańskich podżegaczy wojennych i przedsiębiorców titowskich. Świadczy o tym choćby następujący fakt. Gdy niedawno titowcy zorganizowali nowy pobór do tzw. "brygad ochotniczych", akcja ta poniosła kompletne fiasko. Mimo grózb agentów UDB i prześladowań ze strony lokalnych władz, ludzie pracy nie chcieli się skazać na zabójczą pracę galerników w kopalniach rudy i węgla.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Dodatni bilans płatniczy w kwietniu b.r.

Położenie Niemiec w Europejskiej Unii Płatniczej uległo pewnej poprawie w kwietniu, dzięki ograniczeniom importowym wprowadzonym przez władze w Bonn. Zgodnie z prowizorycznymi danymi, Niemcy osiągnęły w kwietniu nadwyżkę wynoszącą blisko \$ 44 mil.

Zadłużenie Niemiec w ramach specjalnego kredytu, w wysokości \$ 120 mil., zmniejszy się w ten sposób do \$ 36mil.

Władze amerykańskie i rząd w Bonn hamują rozwój wewnętrznego handlu niemieckiego.

Agencja AWD.N.donosi, że kierownik departamentu handlu wewnątrz-niemieckiego, Ministerstwa Handlu Zagranicznego

i Wewnętrzny - Niemieckiego NRD, Józef Orlopp, odpowiedział na szereg pytań przedstawicieli prasy w sprawie handlu wewnętrzo-niemieckiego.

"Już od września 1950 r. - powiedział Orlopp - prowadzi się pertraktacje w sprawie zawarcia nowej umowy z Niemcami Zachodnimi. W ciągu wielu miesięcy władze Niemiec Zachodnich zrywały te pertraktacje z różnych powodów. Tymczasem zaś termin umowy wstępnej na sumę 170 mil. marek dla każdej ze stron, upłynął w końcu kwietnia".

Na zapytanie, jakie trudności powstają dla handlu wewnętrzo-niemieckiego wobec sabotażu stosowanego przez amerykańskie i zachodnio-niemieckie instytucje gospodarcze, Orlopp odpowiedział: "w Niemczech Zachodnich już od kilku tygodni zagadnienie handlu wewnętrzo-niemieckiego jest znów przedmiotem niepohamowanej oszczerczej propagandy, skierowanej przeciwko Niemieckiej Republice Demokratycznej i wszystkim narodom, dopomagającym nam w budowie pokojowego życia gospodarczego. Jednocześnie rozpowszechnia się złośliwe kłamstwa pod adresem zachodnio-berlińskich i zachodnio-niemieckich utrzymujących handel wewnętrzo-niemiecki. Można stwierdzić, że narażają się one z tego powodu na prawdziwe prześladowania.

Członkowie Amerykańskiej Komisji Kontroli, Lind i Hason, badają już od dłuższego czasu handel wewnętrzo-niemiecki. Każdy człowiek rozumny zadaje sobie pytanie, co mają wspólnego Amerykanie z handlem wewnętrzo-niemieckim. Jednakże zachodnio-niemieckie gazety uważają to za normalne. Redaktorzy pisma "Der Tagespiegel" otrzymujący instrukcje z Ameryki, zamieszczają bezwstydne kłamstwa o handlu między Wschodem a Zachodem z zupełnie widocznym celem stworzenia nowych trudności dla handlu wewnętrzo-niemieckiego".

"Niemieccy wspólnicy amerykańskich podżegaczy wojennych, prowadząc propagandę przeciw handlowi wewnętrzo-niemieckiemu, - mówił w dalszym ciągu Orlopp, - sami nie tracą. Pogłębienie rozdarcia naszej ojczyzny - to, według planów amerykańskich, tylko - business. Ale dla firm zachodnio-berlińskich i zachodnio-niemieckich oraz ich robotników i pracowników handel między Wschodem a Zachodem - to ważne zagadnienie życiowe. Bezwstydne oszczerstwa pod adresem "Towarzystwa dla handlu ze Wschodem" w Hamburgu, do którego należy ponad 240 firm oraz na wiele innych firm zachodnio-niemieckich i zachodnio-berlińskich, których operacje handlowe przeprowadza "Bank der Deutschen Länder" wywołały wielką falę eburzenia. Kampania podżegaczy wojennych skierowana jest przeciwko działalności wszystkich Niemców, którzy walczą o pokojowe budownictwo i jedność swej ojczyzny. Handel wewnętrzo-niemiecki jest jak i przedtem najważniejszym ogniwem łączącym Zachód ze Wschodem. Sensem i celem tych wszystkich oszczerczych wymysłów, zamieszczanych w ciągu ostatnich tygodni w amerykańskiej gazecie "Der Tagespiegel" jest przecięcie tego węzła.

Ale to im się nie uda. W Niemczech Zachodnich jest dość uczciwych ludzi, którzy wbrew woli sabotażystów amerykańskich żądają rozwinięcia handlu wewnątrzniemieckiego. Niedawno właśnie władze zachodnio-niemieckie i zachodnio-berlińskie nie tylko zgodziły się na przeprowadzenie wielkich operacji handlowych w ramach umowy frankfurckiej, lecz nawet zwróciły się bezpośrednio z propozycją zawarcia odpowiednich transakcji.

Polityka imperialistyczna nie tylko hamuje wszelkimi środkami wewnątrzniemieckie obroty towarowe, lecz również utrudnia lub zakazuje pewnej części firm zachodnio-niemieckich rozpoczęcia handlu ze Związkiem Radzieckim, krajami demokracji ludowej i Chinami. Jest to sprzeczne z interesami niemieckiej gospodarki narodowej i staje na przeszkodzie w podniesieniu stopy życiowej ludności zachodnio-niemieckiej".

Na zapytanie, jakie następstwa pociągnie za sobą podpisanie przez Adenauera "planu Schumana" dla gospodarki zachodnio-niemieckiej Orlopp odpowiedział, że "jednym z następstw włączenia Niemiec Zachodnich do "planu Schumana" jest nowy sabotaż handlu wewnątrzniemieckiego. Plan Schumana, który podpisał Adenauer wbrew woli narodu niemieckiego, jest dalszym ogniwem w łańcuchu remilitaryzacji Niemiec Zachodnich."

Nowy ucisk U.S.A. na "rząd" boński.

Jak donosi agencja A.D.N. z Bonn, przewodniczący misji planu Marshalla w Niemczech Zachodnich przedłożył Adenauerowi ultimatywne żądanie ustanowienia jeszcze większej kontroli nad wykorzystaniem surowców, mających znaczenie strategiczne, oraz dalszego zmniejszenia handlu wewnątrzniemieckiego.

Powołując się na powszechnie znaną zależność Niemiec Zachodnich od kapitałów zagranicznych, podkreślał on, że rząd boński otrzyma nowe pożyczki zagraniczne tylko w tym wypadku, jeśli powyższe "życzenia" zostaną wykonane.

S Z W A J C A R I A

Zaostrzenie kontroli USA nad handlem zagranicznym.

Gazety szwajcarskie opublikowały oświadczenie amerykańskiego Ministerstwa Handlu, że poczynając od 15 maja b.r. do wszystkich wniosków o wydanie pozwoleń na eksport surowców ze Stanów Zjednoczonych do Szwajcarii mają być dołączane specjalne zaświadczenia oddziału importowo-eksportowego Ministerstwa Handlu. Zawierać one będą pozwolenie władz amerykańskich na eksport danego towaru do

Szwajcarii, pod warunkiem, że towar ten nie będzie reeksportowany do innych państw. Celem tego bezceremonjalnego wtrącania się U.S.A. do wewnętrznych spraw Szwajcarii jest zaostrożenie kontroli nad szwajcarskim handlem zagranicznym i ograniczenie jego stosunków z państwami Wschodniej Europy. Ingerencja ta wywołała oburzenie w postępowych kołach Szwajcarii. Gazeta "Voix Ouvrière" opublikowała artykuł p.t. "Waszyngton rozkazuje - Berno wykonuje". "Jasnym jest - pisze gazeta - że szwajcarski przemysł i handel znajduje się faktycznie pod kontrolą amerykańską. Powoduje to nasze uzależnienie od Waszyngtonu". Gazeta wzywa do nawiązania poprawnych stosunków handlowych z państwami wschodnio-europejskimi, co umocniłoby gospodarkę Szwajcarii.

Jak donosi agencja "Agefi" rząd U.S.A. umieścił na "czarnej liście" szwajcarską firmę "Compagnie de Construction Gambaro" w Lucernie, zarzucając tej ostatniej, że zamierza reeksportować do Węgier trzy maszyny drogowe, zamówione w USA na sumę \$ 94 tys.

S Z W E C J A

Wtrącanie się Stanów Zjednoczonych do polityki handlu
zagranicznego.

Gazeta "Ekspressen" donosi, że przy wydawaniu licencji na eksport pewnych towarów amerykańskich do Szwecji żąda się w USA zapewnienia, że towary te nie będą dalej reeksportowane ze Szwecji. Z komunikatu gazety wynika, że zarządzenie to należy uważać za próbę ograniczenia handlu Szwecji ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

"Jest to - stwierdza "Ekspressen", jednostronne żądanie amerykańskiego ministerstwa handlu, nie uwzględnione w żadnym traktacie handlowym Stanów Zjednoczonych ze Szwecją."

Poważny wzrost cen importowych.

Wskaźnik cen towarów importowych podniósł się w kwietniu o 13 jednostek do 450. Zwyżka spowodowana jest w pierwszym rzędzie wyższymi cenami bawełny i tkanin bawełnianych oraz angielskiego węgla. Wełna i kauczuk wykazują spadek cen.

Wskaźnik cen towarów eksportowych wykazuje w kwietniu wzrost o 12 jednostek do 362.

W I E L K A B R Y T A N I A

Pogorszenie się sytuacji gospodarczej.

Rząd angielski opublikował przegląd obrazujący perspektywy na rok 1951, które określił jako "przykre i surowe". W przeglądzie zapowiada się zmniejszenie produkcji w związku z brakiem surowców, pogorszenie się bilansu płatniczego, zmniejszenie ilości artykułów spożywczych na rynku wewnętrznym i dalszy wzrost cen.

Dziennik "Financial Times" podaje do wiadomości, że rząd ma zamiar przerzucić całkowicie ciężar wykonania programu zbrojeniowego w 1951/52 r. na barki ludu angielskiego.

W przeglądzie podkreśla się, że wyścig zbrojeń i wywołana nim wyższka cen doprowadziły do inflacji. Dla walki z tym zjawiskiem autorzy przeglądu doradzają stosowanie jeszcze ostrzejszej polityki zamrażania płac i zmuszania ludności do ograniczania swych potrzeb.

Nie mając nadziei na powiększenie produkcji w 1951/52r. rząd angielski stawia sobie za zadanie utrzymania jej choćby na poziomie IV kwartału 1950 r.

Najtrudniejszym zadaniem, stojącym przed przemysłem budowy maszyn jest produkcja obrabiarek. Przebudowa zakładów przemysłowych dla celów wojennych i budowa nowych przedsiębiorstw, wymaga wydatkowania ponad £100 mln. w okresie najbliższych 2 lat.

Produkcję obrabiarek w 1950 r. ocenia się na £ 40mln., przy czym około 2/5 tej produkcji wywiezione zostało za granicę.

W roku bieżącym produkcja na eksport zostanie znacznie ograniczona bowiem przeważająca część przemysłu pracuje dla celów wojennych, a pozostałe gałęzie cierpią na brak surowców.

W roku 1951/52 przewiduje się dalsze ograniczenie eksportu węgla, pomimo tego, że rząd postawił sobie za cel doprowadzenia jego wydobycia do 219-222 mln. ton.

Również przemysł włókienniczy napotyka na wielkie trudności z powodu braku surowców.

Brak siarki odbija się szczególnie na produkcji sztucznego jedwabiu. Zwiększenie eksportu towarów włókienniczych, według doniesień gazety "Financial Times", może nastąpić tylko kosztem zmniejszenia zaopatrzenia rynku wewnętrznego znowu z uszczerbkiem dla interesów konsumentów.

Militaryzacja Anglii prowadzi oprócz tego do zmniejszenia przywozu nawozów sztucznych, co zdaniem prasy, niewątpliwie obniży urodzaj pszenicy w 1951/52 r.

Przegląd wyraża opinię, że w b.r. Anglia będzie musiała znowu przechodzić "recydywę" skutków ujemnego salda bilansu płatniczego.

W 1950 r. sprzedaż kauczuku, jak również cyny i innych metali nieżelaznych z krajów Imperium Brytyjskiego dała poważną sumę wpływów gotówkowych; prócz tego wielkie kwoty napływały z koncesji f naftowych. Jednakże, jak zaznacza gazeta: "Financial Times", "angielskie rezerwy walutowe wprawdzie ogólnie wzrosły, ale ich siła nabywcza nie dosięga tej wartości, którą Anglia dysponowała przed dewaluacją."

W związku z tworzeniem zapasów strategicznych rząd angielski zwiększył na rok 1951/52 wydatki na cele importowe - do £ 3,2 mln. /w 1950 r. wydatkowano na ten cel £ 2,6 mln./, przy czym nie liczy on na pokrycie tych sum wpływami z eksportu.

Obserwator polityczny pisma "Daily Telegraph" podaje do wiadomości, że "w przeglądzie przewiduje się wyraźnie dalszy wzrost opodatkowania oraz dążność do ograniczania zarobków".

Korespondent "News Chronicle" nazywa ten przegląd "najbardziej ponurym z serii tego rodzaju dokumentów na przestrzeni ostatnich 5 lat".

Wskaźnik marcowych cen importowych i eksportowych.

Pismo "Financial Times" publikuje niżej przytoczone dane ministerstwa handlu o zmianach zaszytych we wskaźniku cen importowych i eksportowych w marcu 1951 roku. Marcowy wskaźnik cen importowych /1950 = 100/ zwyżkował do 128 podczas gdy w marcu 1950 r. równał się 94, a w lutym b.r. - 125.

Zwyżka wskaźnika była spowodowana głównie wzrostem cen surowców, których wskaźnik z marca 1951 r. wynosił 156. Z tej grupy towarów najbardziej podrożała wełna, bawełna, skóry surowe i miazga drzewna.

Wskaźnik importowych cen wyrobów gotowych podniósł się w marcu o 4 punkty i wyniósł 118.

Ogólny wskaźnik marcowych cen eksportowych w WBrytanii podwyższył się w porównaniu z lutym 1951 r. o 3 punkty i wynosił 112 /w marcu ub.r. - 98/.

W grupie wyrobów gotowych ceny wyrobów metalowych pozostały niemal bez zmiany i wskaźnik cen w ciągu miesiąca podwyższył się tylko o 1 punkt, czyli do 107, wskaźnik cen towarów włókienniczych - o 5 punktów czyli do 123.

Poniżej zamieszczamy tabelę obrazującą ruch wskaźnika cen importowych i eksportowych w I kwartale b.r./1950=100/

Styczeń Luty Marzec
1950r. 1951r. 1950r. 1951r. 1950r. 1951r.

Wskaźnik cen importowych

O g ó ł e m	91	119	92	125	94	128
Artykuły spożywcze, alkohol i tytoń	96	106	95	106	96	106
Surowce	85	138	87	149	90	156
Wyroby gotowe	95	111	97	114	97	118

Wskaźnik cen eksportowych

O g ó ł e m	96	107	97	109	98	112
Półfabrykaty i wy- roby gotowe	97	107	98	109	98	112
Wyroby metalowe	98	104	99	106	99	107
Wyroby włókiennicze	92	114	94	118	95	123
Inne towary	98	106	98	107	99	112

Amerykańskie gromadzenie zapasów zagraża przemysłowi
europejskiemu.

Były minister handlu Harold Wilson oświadczył, że bieżąca produkcja surowcowa nie zaspakaja światowego programu zbrojeniowego.

Należy sobie uświadomić - powiedział Wilson - że realizacja programu zbrojeniowego Wielkiej Brytanii jak i Stanów Zjednoczonych nie osiągnęła jeszcze punktu szczytowego, w związku z tym w latach 1952 - 53 pogłębi się jeszcze bardziej brak niektórych surowców metalowych. O ile Amerykanie w dalszym ciągu będą gromadzili zapasy na obecnym poziomie produkcja krajów zachodnich może zostać poważnie zagrożona. W niektórych wypadkach zwłaszcza odnośnie do metali nie pomoże sama rezygnacja z dalszego gromadzenia zapasów, ale koniecznym stanie się sięgnięcie do części posiadanych zapasów.

W W. Brytanii czyni się wszelkie możliwe kroki w celu zwiększenia ilości siarki otrzymywanej z dymu. Procesy te prowadzone są na znacznie większą skalę aniżeli w Stanach Zjednoczonych, jednak ilość otrzymywanych w ten sposób surowców jest niewielka i nie odegra większej roli we wciąż wzrastającym zapotrzebowaniu w okresie co najmniej 2-3 lat.

Począwszy od roku 1954-55 zależność przemysłu brytyjskiego od importu siarki znacznie zmaleje - oświadczył Wilson - jednakże musimy przeżyć rok 1951, 52 i 53. Brak niektórych metali daje się nawet bardziej odczuć aniżeli brak siarki. Dotychczas otrzymaliśmy ze Stanów Zjednoczonych zaledwie 265.000 bali bawełny, co stanowi około 1/3 ilości importowanej w roku ubiegłym, kiedy to brak dewiz

zmusił Wielką Brytanię do ograniczenia zakupów dolarowych do minimum. Brytyjscy właściciele fabryk bawełny, a nawet niektórzy amerykańscy przemysłowcy ze Stanów Południowych uważają, że wysokość przydziałów dla W. Brytanii jest bardzo nie-sprawiedliwa.

T U R C J A

Ekspancja amerykańskich monopolii.

Klika rządząca Turcji, idąca na pasku amerykańskich imperialistów, którzy usiłują obrócić kraj w swój rynek surowcowy utrwała zacofany agrarny charakter gospodarki tego kraju: Jak donosi "Journal du Commerce et de la Marine" z dn. 30.IX.1950 r. wicepremier Turcji Karacasmanoglu oświadczył: "Powinniśmy skoncentrować całą naszą uwagę na rolnictwie nie rozpraszając daremnie wysiłków na rozwijanie przemysłu, który nie zdoła przeciwstawić się konkurencji zagranicznej."

Zezwolenie na wwóz towarów amerykańskich bez cła, prowadzi do zawalenia nim rynku tureckiego, co przynosi niepowetowane straty przemysłowi, szczególnie włókienniczemu. Prasa obfituje w doniesienia o bankructwach przedsiębiorstw tureckich, W ostatnim czasie zamknięto ich około 100, z czego 32 fabryki włókiennicze. Nie tylko przedsiębiorstwa prywatne ale i rządowe zmuszone są ograniczać swoją produkcję lub zupełnie ją likwidować. W Karalöğuski kombinacie hutniczym zwolniono już znaczną część robotników, a 4000 robotników państwowego kombinatu włókienniczego w Nazili jest w tej chwili bez pracy. Położenie tureckiej klasy robotniczej pogarsza się coraz bardziej. Ilość bezrobotnych dosięgła ogromnej cyfry 1.5 mln. ludzi.

Zasypując rynki tureckie swymi towarami, monopolisci Stanów Zjednoczonych utrudniają wywóz tych towarów, które mogłyby konkurować na rynkach zagranicznych z amerykańskimi produktami rolnymi; odnosi się to w pierwszym rzędzie do tytoniu tureckiego. U chłopów tureckich powstało w tym roku 100 tys. ton niesprzedanego tytoniu. Ponad 200 tys. rodzin plantatorów tytoniu znajduje się u granicy całkowitej ruiny, po wsiach szerzy się głód.

Rolnictwo tureckie wyraźnie upada, obszar zasiewów zmniejsza się z roku na rok. Chłopi opuszczają ziemię i w poszukiwaniu jakiegokolwiek pracy uchodzą do miast powiększając tam rzesze bezrobotnych.

Militaryzacja gospodarki prowadzi do olbrzymiego wzrostu wydatków wojskowych oraz powiększenia i tak już nadmiernych podatków, których ciężar spada na barki szerokich mas pracujących.

Lamorskie kraje kapitalistyczne

A R G E N T Y N A

Deficyt handlowy w styczniu br.

Argentyna, która osiągnęła znaczne nadwyżki w handlu zagranicznym w 1950 r. rozpoczęła deficytem rok 1951.

Zgodnie z oświadczeniem Ministerstwa Handlu Zagranicznego deficyt w styczniu wynosił 159.800.000 pesów /\$ 11.585.500/. W miesiącu tym wartość importu wynosiła 615.100.000 pesów /\$ 44.448.750/ a wpływy z eksportu - 453.300.000 pesów /\$ 32.864.250/.

Stany Zjednoczone były zarówno głównym dostawcą jak i odbiorcą. Eksport Stanów Zjednoczonych do Argentyny osiągnął cyfrę 132.300.000 pesów - co stanowi 29% całkowitej wartości importu argentyńskiego i o 81% przewyższając odpowiednio cyfry ze stycznia 1950 roku.

E G I P T

Deficyt bilansu handlowego za rok 1950

Deficyt handlowy Egiptu w roku 1950 wynosił £E 39.7 mil. w porównaniu z £E 13 mil. w roku 1947. £E 30 mil. w 1948 r. i £E 39 mil. w 1949 r. Eksport w 1950 roku wynosił £E 175 mil. podczas gdy import wynosił £E 214.8 mil. 86% eksportu egipskiego stanowiła bawełna.

Cyfry te nie obejmują importu sprzętu wojskowego.

I N D I E

Bilans handlowy Indii

Według oficjalnego oświadczenia w roku budżetowym kończącym się 31 marca 1951 r. Indie uzyskały dodatni bilans handlowy w wysokości £ 15 mil.

Eksport, łącznie z reeksportem wynosił £ 439 mil., podczas gdy import wynosił £ 424 mil.

Dostawy z Chin

Zgodnie z oświadczeniem indyjskich czynników oficjalnych Chiny mają dostarczyć Indiom 400 tys. ton prosa.

Pierwsza wysyłka ma nastąpić w czerwcu br. a całość zostanie dostarczona w ciągu 4 - 5 miesięcy.

I N D O N E Z J A

Zmniejszenie wykorzystania ziemi pod uprawę

Według danych rządu holenderskiego, ziemia uprawna w Indonezji wykorzystywana przed wojną przez europejskich właścicieli, obecnie uprawiana jest przez nich tylko w 60%.

W r. 1950 obszar uprawy głównych roślin zmniejszył się w porównaniu z 1941 r. następująco /w tys. ha/: kaczuki - z 626 do 384, kawy - z 96 do 35, herbaty - z 138 do 75, palmy - z 109 do 70, drzewa chinowego - z 17 do 10, trzoiny cukrowej - z 90 do 27, roślin włóknistych - z 23 do 10.

I R A N

Gospodarowanie monopolii w świetle polityki O.N.Z.

Organizacja Narodów Zjednoczonych opublikowała referat o stanie gospodarki Iranu. Choć autorzy usiłują pominąć milczeniem skutki gospodarowania Stanów Zjednoczonych i Anglii w Iranie, to jednak przytoczone dane świadczą o bezczelnym ograbianiu kraju przez angielskie i amerykańskie monopole.

Z referatu wynika wyraźnie, że główne bogactwo kraju - ropa naftowa - znajdowało się całkowicie w rękach "Anglo-Irańskiego Towarzystwa Naftowego". Jednakże po zakończeniu drugiej wojny światowej wzmożło się przenikanie monopolii amerykańskich do Iranu. Jak wynika z memoriału "planowaniem ekonomicznego rozwoju kraju" zajmowała się począwszy od 1946 roku Amerykańska firma "Morisson Knudsen Co". Później "planowaniem" zajęła się zgodnie ze wskazówkami Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju, znajdującego się pod całkowitą kontrolą Stanów Zjednoczonych, inna firma amerykańska, której nazwy referat nie podaje.

Waszyngtoński Bank Eksportowo - Importowy zaczął zwracać specjalną uwagę na gospodarkę Iranu, w szczególności zaś na bogactwa surowcowe. W wyniku jawnego gospodarowania amerykańskich i angielskich monopolii w Iranie po zakończeniu drugiej wojny światowej, wzrosła poważnie inflacja. Referat zaznacza, że jedną z przyczyn tej infla-

cji jest "zwiększenie wydatków głównie na zakupy sprzętu wojskowego", jak również poważna wyższość cen urządzeń i towarów, które Anglia i Stany Zjednoczone wwożą do Iranu.

Inflacja, jak głosi dalej referat wpłynęła skolei na wydatki rządowe. Wskutek tego dochody budżetowe okazały się w znacznym stopniu niedostateczne dla pokrycia wszystkich wydatków. Deficyt budżetowy powiększał się z roku na rok, płace zarobkowe nie odpowiadały powiększającym się kosztom utrzymania. Nastąpił znaczny spadek stopy życiowej mas pracujących, szybki wzrost cen artykułów żywnościowych i artykułów pierwszej potrzeby.

Referat stwierdza, że w roku budżetowym 1949/50 wskaźnik minimum kosztów utrzymania w Iranie wzrósł w porównaniu z 1937/38 r. 8.45 razy. Ceny towarów i sprzętu importowanego podniosły się w tym okresie o 563%. Rząd irański zmuszony jest pod naciskiem Stanów Zjednoczonych wydawać ogromne sumy na cele wojenne, podczas gdy tylko drobna część budżetu pozostaje na zaspokojenie takich potrzeb ludności, jak oświata i ochrona zdrowia publicznego. Nawet według danych zawartych w referacie, wydatki na "obronę" i "cele administracyjne" wynoszą 68% całego budżetu Iranu. Eksploatacja ropy naftowej dawała Iranowi bardzo małe zyski, nie przewyższające 10% dochodów budżetowych.

Monopol angielski, "Anglo - Irańskie Towarzystwo Naftowe", narzuciło w swoim czasie rządowi irańskiemu lichwiarskie warunki i jak wynika z referatu, płaciło zaledwie 4 szylingi za tonę wydobytej w Iranie ropy naftowej.

Wszystko to doprowadziło do tego, że dług państwowy Iranu wzrósł w 1950 r. przeszło trzykrotnie w porównaniu do r. 1940. a mianowicie - z 2.111 mil. rialtów do 6.500 mil. rialtów.

Jedną z głównych przyczyn powiększenia się długów Iranu jest imperialistyczna polityka Stanów Zjednoczonych w stosunku do tego słabo ekonomicznie rozwiniętego kraju. W 1948 roku rząd amerykański narzucił Iranowi pożyczkę w wysokości 196 mil. rialtów na "zakupy materiałów wojennych" w Stanach Zjednoczonych. Nieco później Stany Zjednoczone znowu narzuciły Iranowi drugą pożyczkę 832 mil. rialtów na następne "zakupy materiałów wojennych" w Stanach Zjednoczonych.

Obecnie Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju prowadzi rokowania o udzielenie Iranowi nowej pożyczki w wysokości 250 mil. rialtów.

Samowola i bezlitosny wyzysk przez "Anglo - Irańskie Towarzystwo Naftowe" doprowadziły, jak wiadomo, do długotrwałego strajku irańskich robotników naftowych i do masowego ruchu w całym kraju o upaństwowienie przemysłu naftowego.

W dniu 2.V.1951 szach irański podpisał, pod naciskiem narodu, dekret o upaństwowieniu przemysłu naftowego.

I Z R A E L

Kryzys gospodarczy a konflikt z Syrią

Po następujących po sobie kolejno w stosunkach pomiędzy Syrią a Izraelem okresach napięcia i spokoju Rada Bezpieczeństwa O.N.Z. musiała się zająć nową fazą konfliktu. Arabowie oskarżają Izrael, że pragnie on użyć siły, aby osiedlić nadmiar ludności na terenach pogranicznych, przeludnienie bowiem tego kraju powoduje poważny kryzys gospodarczy.

Pomimo wzrostu produkcji rolniczej o 80% i szeregu poważnych inwestycji sytuacja gospodarcza Izraela od 18 miesięcy stale się pogarsza. Przyczyną tego jest napływ imigrantów. W okresie od maja 1948 r. do końca 1950 r. ludność wzrosła o 78%, a w roku bieżącym oczekuje się przybycia około 500.000 nowych imigrantów.

Sytuacja tym jest poważniejsza, że wyżka cen surowców i brak zapasów ograniczyły w ogromnej mierze produkcję przemysłową. Histeria wojenna powoduje pęd do tworzenia zapasów żywności. Ludność żyje właściwie z dnia na dzień. Jeżeli czasem statek-chłódnia opóźni się ludność automatycznie odczuwa brak mięsa.

Funt izraelski spadł z 1/3 do 1/4 wartości kursu oficjalnego w stosunku do funta szterlinga a złote funty sprzedawane są za £ 30. Trwa run na banki, poziom życiowy ciągle się obniża, a inflacja powiększa się bezustannie. Na czarnym rynku płaci się 2 sh za 1 jajko, £ 2 za 1 lb kawy, £ 2. 15 za 1 lb kiełbasy.

Zmiana nazwy banku

W związku z przemianowaniem Banku Anglo-Palestyńskiego na "Narodowy Bank Izraela" redaktor gospodarczy gazety "Kol Haam" pisze, że zmiana ta jest fikcją, poza bowiem nazwą nic nie uległo zmianie. Gazeta stwierdza dalej, że emitowanie pieniądza przez bank prywatny, do zarządu którego wchodzi angielscy akcjonariusze, jest charakterystyczne dla państwa kolonialnego, w którym banki prywatne są wszechwładne.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E

Grabież krajów zachodnio - europejskich

Prasa duńska donosi, że Stany Zjednoczone skupują w krajach europejskich materiały strategiczne - np. w Danii blachę stalową.

Poselstwo amerykańskie w Kopenhadze podało do wiadomo-

ści w komunikacie dla prasy, że Administracja Planu Marshalla "zwróciła uwagę" również na duński cement. Cementem rozporządzają w zachodniej Europie poza Danią także Niemcy Zachodnie, Belgia, Włochy, Szwecja i Norwegia. Zdaniem Administracji, kraje te mogą eksportować najmniej 20 tys. ton miesięcznie "na zaspokojenie potrzeb Stanów Zjednoczonych". W związku z tym "Land og Folk" podkreśla, że "tym lennym krajem grozi niebezpieczeństwo braku cementu".

Ograniczenie produkcji pokojowej

Jak donosi Agencja Reutera amerykańskie firmy "International Harvester Co" - filia towarzystwa "Radio Corporation of America" - "R.C.A. Victor Division" i "Ford Motor Co". doniosły o zmniejszeniu produkcji i zwolnieniu znacznej liczby robotników. W końcu marca fabryki "Chevrolet" i "Fisher-body" Towarzystwa "General Motors Corporation" zwolniły 1.600 robotników z powodu braku surowców.

Mimo wzrostu produkcji o 10% w 1950 roku, w roku bieżącym konieczne będzie dalsze ograniczenia produkcji dla potrzeb pokojowych. Sprawozdanie Kierownika Programu Zbrojeniowego preliminuje tegoroczną produkcję samochodów na 5 milionów sztuk w porównaniu z 7 milionami w roku ubiegłym. Produkcja maszyn do prania, która w roku ubiegłym przekroczyła znacznie ilość 4 milionów sztuk, w roku obecnym wyniesie tylko 3 mil. sztuk. Ograniczona zostanie również produkcja aparatów telewizyjnych.

Urząd produkcji narodowej /N.P.A./ wydał zarządzenie ograniczające wyrób puszek konserwowych i innych opakowań z cyny. Produkcja puszek do piwa, szereg produktów i środków żywnościowych ograniczono do 75% produkcji.

Poza tym urząd ten objął całkowitą kontrolę nad produkcją stopów żelaznych i metali, sztucznej żywności zwanej "Teflon" /mającej zastosowanie przy izolacjach drutu na wysokie napięcie i t.d./. Administracja minerałów strategicznych ogranicza dostawę rudy i koncentratów tungstenu. Brak stali istnieje mimo osiągnięcia najwyższego w historii gospodarki amerykańskiej poziomu produkcyjnego. W ciągu ostatniego kwartału r.ub. zużyto 12% całkowitej produkcji stali na zaspokojenie potrzeb wojskowych. Do końca roku wzrośnie ten stosunek do 20%. Obecnie projekty przewidują produkcję stali w wysokości 117 mil. ton rocznie w okresie do początku 1953 roku. Oznacza to o 22 mil. ton rocznie więcej aniżeli w 1943 roku szczytowej produkcji w okresie 2-ej wojny światowej. Zapasy miedzi są obecnie "bardzo małe". Obecnie używanych jest 12% całego zapasu miedzi U.S.A. na cele zbrojeniowe. Do końca ilość ta zostanie podwyższona do 20%.

Zapasy ołowiu są również zbyt małe, by mogły wystarczyć dla wszystkich konsumentów. U.S.A. uzależnione są w co najmniej 1/3 swego zapotrzebowania na ołów od przywozu. Również zapasy cynku są bardzo skąpe. Zapasy cyny są

wprawdzie znacznie wyższe, aniżeli na początku 2-ej wojny światowej, niemniej wzrastające zapotrzebowanie dla celów zbrojeniowych spowoduje wprowadzenie w drugim półroczu bieżącego roku zaostrożenie reglamentacji.

Produkcja kauczuku syntetycznego osiągnie pod koniec roku wydajność roczną 950.000 ton. Również zdolność produkcyjna przemysłu włókienniczego zostanie podwyższona. Najbardziej deficytowymi chemikaliami są: siarka, kwas siarkowy, chlor i fosforan sodu.

U M O W Y HANDLOWE i PŁATNICZE

C Z E C H O S Ł O W A C J A - F I N L A N D I A

W dniu 19 maja b.r. w Pradze została paraflowana umowa handlowa pomiędzy Czechosłowacją a Finlandią w ramach umowy trójkątnej między Czechosłowacją, Związkiem Radzieckim i Finlandią. Na podstawie tej umowy, której ważność upływa z końcem bieżącego roku, Czechosłowacja wywiezie do Finlandii: samochody, motocykle, maszyny włókiennicze i inne tekstylia, chemikalia itd.

Równowartość tych dostaw otrzyma Czechosłowacja ze Związku Radzieckiego. Import ten jest już objęty listami towarowymi stanowiącymi integralną część umowy handlowej zawartej pomiędzy tymi krajami na rok bieżący.

C Z E C H O S Ł O W A C J A - I S L A N D I A

W dniu 16 maja 1951 r. została podpisana w Pradze umowa o wymianie towarowej i płatnościach między Czechosłowacją a Islandią, z ważności od 1 maja 1951 r. do 30 kwietnia 1952 r. W ramach wymiany Czechosłowacja otrzyma z Islandii mączkę rybną, ryby oraz olej śledziowy i wielorybny, wywiezie zaś do Islandii różne wyroby przemysłowe przeważnie o charakterze konsumcyjnym.

D A N I A - F I N L A N D I A

Duńsko-fińska umowa handlowa /1 lipca 1950-30 czerwiec 1951/ została rozszerzona umową dodatkową, przewidującą kontyngenty na sumę około 7,6 mil.koron. Dania dostarczy wyrobów farmaceutycznych /2 mil.koron/, jabłek /2 mil.koron/, albuminy /1 mil.koron/, farb suchych, kieszek i izolacji korkowej /około 500.000 koron/, oraz włóczki, przetworów owocowych i niektórych chemikali. Powiększona fińska lista eksportowa obejmuje między innymi papier, tekturę i karton /4,5 mil.koron/, papier impregnowany oraz pergamin /1,5 mil.koron/, dyktę /1 mil.koron/, oraz porcelanę do użytku domowego, watę celulozową, wełnę drzewną i azbest.

E K W A D O R - W Ł O C H Y

Po długotrwałych rokowaniach podpisany został w Quite układ handlowy i płatniczy między Włochami a Ekwadorem. Zawarty po raz pierwszy układ między obu krajami przewiduje zastosowanie klauzuli największego uprzywilejowania zarówno w odniesieniu do procedury celnej, jak i do udzielania licencji importowych i eksportowych. Wymiana towarowa rozwijać się będzie w ramach listy importowej i eksportowej. Układ przewiduje rozrachunek clearing'owy w obrocie towarowym. Obaj kontrahenci zastrzegli sobie górną granicę finansowania w sumie \$ 150.00.

F I N L A N D I A - K O L U M B I A

W uzupełnieniu wiadomości podanej w Nr.6/9 WHZ komunikujemy, że zawarta 6 marca b.r. umowa handlowa pomiędzy Finlandią i Kolumbią na sumę 4 miliony, ważna będzie na okres 18 miesięcy, po upływie którego może być ewentualnie przedłużona.

Finlandia otrzyma z Kolumbii przede wszystkim kawę a dostarczy wzamian za to rozmaitych gatunków papieru, płyt izolacyjnych, dykty, sprzętu elektrycznego, maszyn rolniczych i przemysłowych, przedmiotów użytku domowego, kas pancernych, wyrobów szklanych, piór wiecznych, autobusów, rur, materiałów budowlanych, tektury, futer, napojów alkoholowych, narzędzi, porcelany, fajansu, surowców chemicznych, półfabrykatów drzewnych, i naczyń emaliowanych.

F R A N C J A - J U G O S Ł A W I A

14 kwietnia została podpisana w Paryżu umowa handlowa pomiędzy Francją a Jugosławią. Umowa weszła w życie 15 kwietnia i ważna jest na okres jednego roku.

Wymiana towarowa osiągnie sumę 4,5 miliardów franków dla każdej ze stron.

Francja importować będzie z Jugosławii m.in. piryty, magnezję kaustyczną, miedź, ołów, koncentraty cynku, koncentraty chromu, rtęć, biel cynkową, litopon, minię ołowianą, glicerynę, różne gatunki drzewa i wyroby z drzewa.

Eksport z Francji do Jugosławii stanowić będą produkty chemiczne, wyroby włókiennicze, maszyny, sprzęt techniczny i różne gotowe wyroby przemysłowe.

H I S Z P A N I A - I N D I E

W Indiach podpisana została umowa handlowa pomiędzy przedstawicielami rządów hiszpańskiego i indyjskiego na okres do 30 września 1951 r. W ramach umowy Indie dostarczą Hiszpanii: ~~konopi~~ herbaty zielonej i czarnej, skór surowych i innych, barwników, puchu roślinnego, szellaku, rudy manganu i chromu, karborundu i koridonu, siemienia lnianego, nasion rycynusu, nasion nigru, odpadków bawełnianych, olejów, kiszek itd.

Hiszpania dostarczy Indiom: fluorku wapna, litoponu /farba/ oraz szeregu innych towarów, którymi dysponuje Hiszpania, znajdujących się w ramach licencji importowej Indii, jak chlorek potasu, kwas tartarowy, wyroby korkowe, leki, szafran, migdały, płyty szklane itd.

H I S Z P A N I A - I S L A N D I A

Zgodnie z opublikowanym w dniu 6 marca b.r. komunikatem ministerstwa spraw zagranicznych Islandii umowa islandzko - hiszpańska podpisana w Madrycie 17 grudnia 1947 roku została przedłużona do końca b.r. Jednocześnie podwyższono wzajemne obroty towarowe do sumy £ 500.000 zamiast uprzednio przyjętych £ 100.000, przy czyli lista towarów pozostała bez zmiany.

H O L A N D I A - W Ł O C H Y

W uzupełnieniu wiadomości podanej w Nr.6/9 WHZ komunikujemy, że niezależnie od umowy handlowej zawartej pomiędzy Holandią i Włochami na okres jednego roku, zawarta została równocześnie nowa umowa płatnicza przystosowana do zasad Europejskiej Unii Płatniczej.

Przewiduje ona wprowadzenie podwójnych rachunków dla obrotów handlowych: we florenach i w lirach. Kurs wymieniony ~~oba~~ tych walut zostanie oparty na parytecie dolara w stosunku do florena i na przeciętnym kursie dolara, notowanym na giełdach w Mediolanie i Rzymie. Opierając się na powyższej zasadzie 1 floren równy będzie obecnie 164 lirom.

Umowa handlowa wyklucza prywatne umowy kompensacyjne i zawiera kontyngenty towarów, których import do obydwóch krajów nie jest zliberalizowany /listy A i B/ jak również listy /C i D/ towarów zliberalizowanych, dla których Holandia zobowiązuje się wydać zezwolenia wywozowe do Włoch, a Włochy wzajemniepodobne zezwolenia w odniesieniu do Holandii.

I N D I E - N I E M C Y Z A C H O D N I E

12 marca roku 1951 podpisany został protokół o zwiększeniu obrotów handlowych między Indiami a Niemcami Zachodnimi.

Na podstawie tego porozumienia Niemcy Zachodnie zobowiązały się znieść ograniczenia ilościowe na następujące towary importowane z Indii: rudę żelaza i manganu, miedź, magnezyt, wełnę, przędzę włókna kokosowego, szczecinę, włosie, skóry surowe, obuwie, nasiona oleiste, oleje techniczne, medykamenty, opium, tytoń i kawę. Niemcy Zachodnie będą importować z Indii również znaczną ilość wyrobów jutowych i niewielką ilość dywanów wełnianych oraz wyrobów przemysłu chałupniczego.

Niemcy Zachodnie będą korzystać ze wszystkich ulg, jakie Indie zapewniły innym państwom, których waluta nie jest wymienialna.

I N D I E - P A K I S T A N

Pomiędzy Indiami a Pakistanem podpisana została w Karachi umowa handlowa z ważnością do 30 czerwca 1952 r. Umowa przewiduje, że eksport z Indii do Pakistanu będzie obejmował m.in. węgiel, żelazo i stal, drzewo, cement, przędzę bawełnianą, artykuły włókiennicze, wyroby z juty, papier, opony oraz olej gorczyczny, eksport zaś Pakistanu do Indii - jute, bawełnę, zboże, skóry. Dla kontroli importu i eksportu obydwaj kontrahenci traktowani będą jako kraje o walucie miękkiej.

Wojna gospodarcza prowadzona dotychczas pomiędzy obydwoma krajami i zakończona zawarciem umowy handlowej wywołała natychmiastową obniżkę cen niektórych dopuszczalnych obecnie do eksportu do Indii towarów.

I N D O N E Z J A - S Z W A J C A R I A

Według doniesień Wysokiego Komisariatu Republiki Indonezyjskiej w Hadze, została tam zawarta umowa handlowa pomiędzy Indonezją a Szwajcarią.

I N D O N E Z J A - S Z W E C J A

Niedawno podpisana została w Jakarcie umowa handlowa pomiędzy Szwecją a Indonezją. Indonezja dostarczać będzie Szwecji kauczuku kopry i innych artykułów kolonialnych wzamian za papier i artykuły chemiczne, zapalki, łożyska kulkowe, chemikalia, sprzęt radiowy, i maszyny dla przemysłu drzewnego i żelaznego.

Umowa ważna jest na okres od 1 marca 1951 r. do 29 lutego 1952 roku.

I Z R A E L - N O R W E G I A

Pomiędzy Izraelem a Norwegią podpisana została umowa handlowa na wymianę towarów o wartości N.Kr.30 mil. dla każdej ze stron. Rozliczenia następować będą w koronach norweskich za pośrednictwem rachunku otwartego w Narodowym Banku Norweskim. Eksport z Norwegii będzie obejmował ryby i produkty rybne, saletrę, elementy domków prefabrykowanych, papier, koncentraty witaminowe, narzędzia rolnicze, import zaś - pomarańcze, tekstylia i samochody.

W roku 1950 państwo Izrael zakupiło w Norwegii 1 statek, ryby i produkty rybne, skrzynki i nawozy sztuczne, wzamian za 150.000 skrzyń pomarańczy i tekstylia.

N O R W E G I A - P A K I S T A N

Według doniesień gazety "Doon" dnia 22 maja 1951 r. została podpisana umowa handlowa norwesko-pakistańska na okres 1 roku. Na podstawie tej umowy Pakistan będzie eksportować do Norwegii jutę, herbatę, bawełnę, skóry surowe, rudy chromu, sól kamienną, instrumenty chirurgiczne i inne towary.

Import Pakistanu z Norwegii będzie obejmował: papier, karton, surówkę żelazną, artykuły elektryczne, medykamenty i drobny sprzęt przemysłowy.

S Z W A J C A R I A - W E N E Z U E L A

W uzupełnieniu wiadomości podanej w Nr.8/11 WHZ komunikujemy, że klauzula największego uprzywilejowania w umowie szwajcarsko-wenezuelskiej ma mieć zastosowanie również przy przydziale dewiz dla transakcji handlowych, przy ustalaniu kontyngentów dla ilościowej kontroli importu oraz przy obrocie dewizami. Nowa umowa przewiduje, że import wyrobów z jednego państwa nie będzie podlegał żadnym ograniczeniom ani opłatom, o ile to samo zastosowane będzie w odniesieniu do odpowiednich wyrobów drugiego państwa.

Dzięki tej umowie Szwajcaria uzyskuje nowe ulgi celne, które Wenezuela przyznała dotychczas Stanom Zjednoczonym i Francji. Ulgi te dotyczą między innymi konserw, wyrobów cukierniczych, cukierków /łącznie z pralinami/, medykamentów, farb do włosów, pokostów, laku, lakierów, przemysłowych środków do czyszczenia i politurowania, lnu, przędzy jedwabnej i grzebieni.

W roku 1950 Szwajcaria wywiozła do Wenezueli towarów na sumę 37.78 mil.franków, a wwiozła z Wenezueli na sumę 7.64 mil.franków. W pierwszym kwartale r.1951 import Szwajcarii z Wenezueli wynosił 1.36 mil.franków, zaś eksport do Wenezueli 6.95 mil.franków.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ARGENTYNA

Przydział dewiz na import.

W uzupełnieniu wiadomości, podanej w "W.H.Z." Nr 4/7 dział III B str.48. donosimy, że od 26.IV.1951 r. można składać wnioski o uprzednie pozwolenie dewizowe na import następujących artykułów: żelaza L.T.V.U Z prętów i innych profilów niewyrobionych lub lakierowanych, prętów o brzegach zgłębionych lub wzorzystych, profilów I V, oraz od 7.V.1951 o uprzednie pozwolenie na import drutu miedzianego emaliowanego o średnicy mniejszej niż 0.15 mm.

AUSTRIA

Nowe uregulowanie handlu zagranicznego.

W Austrii ogłoszono ustawę z dnia 4 kwietnia 1951 r. z mocą obowiązującą do końca czerwca 1952 r. wprowadzającą nowe uregulowanie obrotów z zagranicą. Jakkolwiek ustawa ta stawia jako regułę zasadę nieistnienia jakichkolwiek ograniczeń w handlu zagranicznym, to jednak wprowadza w drodze wyjątku wymóg uzyskania licencji od Ministerstwa Handlu i Odbudowy dla wielkiej liczby towarów, wymienionych w załącznikach do tej ustawy /załączniki te wraz z ustawą znajdują się w posiadaniu P.I.H.Z./. Uzyskanie licencji powoduje wydanie przez Ministerstwo Finansów zezwolenia dewizowego. Licencji odstępować nie wolno.

BRAZYLIA

Kontrola importu.

Biuro Eksportowo-Importowe przy Banku Brazylii podało do wiadomości okólnikiem Nr 222 z dnia 16.IV.1951. że wobec wyczerpania w większości wypadków pozycji ustalonych w obowiązujących umowach handlowych oraz posiadania przez Biuro do rozpatrzenia szeregu wniosków o zezwo-

lenia na sumę znacznie przewyższającą istniejące możliwości importowe bez naruszenia równowagi bilansowej, zawiesza ono z dniem 30.IV. przyjmowanie wniosków o pozwolenia importu opartego na umowach podpisanych przez Brazylię z Niemcami Zachodnimi, Włochami, Wielką Brytanią, Argentyną, Czechosłowacją, Austrią i Jugosławią, oprócz takich przypadków kiedy wniosek dotyczy importu surowców, maszyn i ich części dla przemysłów podstawowych.

Legalizacja faktur konsularnych.

Wobec zawieszenia na okres od 1.VI.-31.XII.1951 obowiązku opłacania frachtów morskich do Brazylii w cruzeiros, komunikuje nam Wydział Konsularny Poselstwa Brazylijskiego w Warszawie, że jest upoważniony do legalizowania faktur konsularnych również kiedy opłata frachtu jest przewidziana w innych niż cruzeiros walutach.

I N D I E

Import części traktorów rolniczych.

Zarządzeniem z dnia 2.IV.1951 zostały wyjęte spod Open General Licence poszczególne części i narzędzia dla traktorów rolniczych. Obecnie na import tych artykułów wymagane jest zezwolenie, które będzie udzielone importerowi, figurującemu na liście Ministerstwa Wyżywienia i Rolnictwa.

Pozwolenia przywozu.

Władze indyjskie wydały szereg postanowień, dotyczących trybu wydawania pozwoleń przywozu na różne artykuły, jak niektóre rodzaje błon filmowych, części zapasowe do aparatów elektromedycznych, maszyn włókienniczych do bawełny, motorów Diesel'a, leków, przyborów toaletowych. Zarządzenia te regulują ilości poszczególnych towarów, dopuszczone do importu przez pojedynczych importerów lub ich grupy, terminy starania się o pozwolenia itp.

I R A N

Przepisy importowe na rok 1951/52.

Przepisy importowe na rok 1951/52 przewidują - podobnie jak w latach poprzednich - import reglamentowany i import wolny.

W zakresie towarów, których import jest wolny kupcom wolno otwierać kredyty i wydawać inkasa bez uprzedniego zarezerwowania kwot. Jeśli zaś chodzi o towary

których import jest reglamentowany, to importerzy muszą złożyć do depozytu 20% wartości cif swego zamówienia w jednym z upoważnionych banków w Iranie. a kwit depozytowy dołączyć do prośby, skierowanej do Ministerstwa Gospodarki Narodowej, o zarezerwowanie kwoty. Eksporterzy muszą złożyć zapewnienie, że numery i daty zarezerwowanych kwot będą wymienione na konosamentach i fakturach, wystawianych dla towarów o imporcie reglamentowanym.

Lista towarów, których import jest reglamentowany, nie uległa niemal zmianie. Obejmuje ona około 20 pozycji. Dodano jedynie 2 pozycje, a to dzieła sztuki oraz statki, motorówki, samoloty i spadochrony wraz z częściami zamiennymi.

Również kurs dewiz pozostał niezmieniony i wynosi przy towarach podstawowych 112 rial = 1 £, a przy innych towarach 136 5 rialów = 1 £.

I S L A N D I A

Zwolnienie od pozwoleń przywozu.

Władze islandzkie ogłosiły obszerną listę towarów, które z dniem 6 kwietnia 1951 r. mogą być importowane do Islandii bez pozwoleń importowych i dewizowych. Przed dokonaniem importu, importer islandzki musi z góry zapłacić sprzedawcy za towar albo też otrzymać z islandzkiego banku gwarancję, że uzyska dewizy obce. Liczba towarów, objętych listą, jest bardzo znaczna i wynosi ponad 250 pozycji, obejmujących artykuły spożywcze, surowce i różnego rodzaju wyroby przemysłowe.

Ograniczenia importowe.

W dniu 17 kwietnia 1951 r. władze islandzkie ogłosiły wprowadzenie pewnych poprawek do przepisów importowych dla właścicieli kutrów rybackich /"W.H.Z." Nr 7/10, dział III B str.83/. Wedle tych poprawek szereg towarów, wymienionych na specjalnej liście, może być w przyszłości importowanych tylko z państw, z którymi Islandia zawarła bilateralne lub inne clearingowe umowy jak: Austria, Czechosłowacja, Finlandia, Hiszpania, Izrael, Polska, Węgry. Lista tych towarów obejmuje m.inn. szereg owoców południowych /świeżych i suszonych/, gruszki, glukozę, owoce i jarzyny marynowane w occie, soki owocowe i pomidorowe, pastę pomidorową, rękawiczki, torby podróżne, niektóre tkaniny jedwabne, papier toaletowy, płaszcze nieprzemakalne, różne rodzaje odzieży męskiej i chłopięcej, kafle, fajans sanitarny, gwoździe itp.

J A P O N I A

Pozwolenia przywozu.

Japońskie Ministerstwo Handlu i Przemysłu wezwało zainteresowanych do składania wniosków o pozwolenia przywozu na ropę naftową, nikiel, azbest, sól i niektóre inne towary. Termin składania wniosków upływa z dniem 30 czerwca 1951 r.

K A N A D A

Surowce podstawowe.

Rząd kanadyjski wydał zarządzenie, w którym zaliczył szeregi artykułów do surowców podstawowych. Należą tu: siarka, chlor, benzol, kwas siarkowy, gliceryna, fenol, toluol, soda kaustyczna, tlenek cynku i niektóre inne chemikalia, prócz tego ociekarki drukarskie i miazga drzewna. Bliższe szczegóły reglamentacji tych artykułów nie są jeszcze znane.

M E K S Y K

Ograniczenia importu.

Z dniem 19 kwietnia 1951 r. import tkanin bawełnianych, nasyconych tłuszczem, woskiem, preparatami plastycznymi itp. /nr taryfy 4-17-10-12-13-14/ wymaga zezwolenia.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Nowe przepisy importowe.

W Niemczech Zachodnich wydano nowe przepisy dotyczące importu towarów zliberalizowanych z krajów należących do OEEC. Wnioski o udzielenie zezwolenia na przywóz towarów, umieszczonych na zach. niemieckiej "liście wolnej", będą mogły być obecnie przedkładane tylko po opublikowaniu w dzienniku urzędowym list artykułów, dla których pozwolenia mają być przyznawane.

U. S. A.

Kontrola eksportu.

Licencje eksportowe ważne od 19 kwietnia 1951 r. na towary, które mają być reeksportowane, będą wskazywać

czy artykuły licencjonowane mogą być rozdzielane lub odsprzedane tylko w kraju "ostatecznego przeznaczenia" czy też mogą być reeksportowane z tego kraju do rozdziału lub odsprzedaży w innym kraju.

Jeżeli reeksport jest dozwolony, licencje będą wyszczególniać, obok "ostatecznego przeznaczenia", nazwy krajów, w których dystrybucja i odsprzedaż są dopuszczalne. Deklaracja eksportowa załadowcy i wszystkie inne dokumenty eksportowe muszą zawierać wzmiankę: "Odchylenia sprzeczne z prawem U.S.A. - wzbronione".

W E N E Z U E L A

Ograniczenia importowe.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Rolnictwa Nr 288 z 27.I.1951 import następujących towarów wymaga zezwolenia: świeże mięso, mięso mrożone i chłodzone oraz suszone i solone, włączając w to drób, wołowinę, koninę, baraninę i wieprzowinę. Rozporządzenie powyższe nie odnosi się do mięsa w opakowaniach hermetycznych i opieczetowanych.

C Ł A

Pokłosie konferencji w Torquay.

Obserwator finansowy gazety "Daily Telegraph and Mornig Post", komentując wyniki międzynarodowej konferencji w sprawie handlu i taryf celnych w Torquay, podkreśla istnienie poważnych sprzeczności między Anglią a Stanami Zjednoczonymi.

"Konferencja - pisze obserwator, - była w znacznym stopniu nieudana, chociaż nie mówi się o tym publicznie".

Głównym powodem, dla którego wyniki konferencji można uważać za niezadawalające jest to, że Anglia i Stany Zjednoczone nie zawarły umowy. Nie doszło również do zawarcia umowy między Stanami Zjednoczonymi a Australią. Fiasco to dowodzi jak nikłą jest możliwość dalszego obniżenia importowych taryf celnych w drodze dwustronnych pertraktacji.

"Mogłoby się здаwać - stwierdza w dalszym ciągu pismo, - że Ameryka zajmuje tak mocne pozycje w handlu, iż nie potrzebuje w ogóle ochronnych taryf celnych. Jednakże nie jest to prawdą". Amerykanie zażądali od Anglików - "realnych ustępstw", polegających na tym, ażeby usunąć wszelkie tamy w handlu Stanów Zjednoczonych z krajami imperium brytyjskiego.

Sprzeciwy delegacji angielskiej sprowadzały się do tego, że w obszernym wykazie ustępstw proponowanych przez Amerykanów wzamian za znaczne zredukowanie taryf preferencyjnych, jest wiele punktów, których Anglia nie żądała i które nie przedstawiają żadnej realnej wartości dla jej handlu. Tygodnik "Economist" w artykule poświęconym wynikom tej konferencji pisze: "Konferencja w Torquay zadała wyraźny cios stosunkom politycznym anglo-amerykańskim. Proponowane przez Stany Zjednoczone ustępstwa były obliczane raczej na efekt przy czym Stany Zjednoczone żądały wzamian zbyt wiele".

B E N E L U K S

Obniżka stawek celnych.

W związku z rozmowami na konferencji w Torquay obniżono w Beneluksie z dniem 1 czerwca 1951 r. stawki celne od szeregu towarów. Oto niektóre z tych obniżek od

ceny fakturowej /w nawiasach podano stawki dotychczasowe/ mięso 25 /30/, sadzeniaki, importowane od 1.X. do 28.II, 5 /10/, śliwki suszone 8 /12/, konserwowany groch, fasola szpinak 25 /30/, konie, bydło, owce, świnię do hodowli wolne od cła /8/. Kontyngent maki pszennej, wolny od cła podwyższono z 50 na 65 tysięcy ton.

E G I P T

Zwolnienie od cła.

Władze egipskie zwolniły ostatnio od cła importowego świeże jabłka, gruszki i pigwy /Nr taryfy 61/.

F R A N C J A

Zawieszenie ceł.

Rozporządzeniem z 10.V.1951 r. zostały zawieszone cła importowe do 30.VI.1951 r. na bydło /cielęta, byczki, jałówki, byki, krowy, woły/, przeznaczone na rzeź. Bydło winno zostać skierowane do rzeźni publicznej za zezwoleniem na towary nieocłone, noszącym zobowiązanie zgłaszającego, że w wypadku niedokonania uboju uiszczy on cło taryfowe i poniesie kary przewidziane w art.412 /5/ wzgl. 414 kod.celnego. Zezwolenie to winno zostać zwrócone w biurze celnym w terminie do 20 dni od daty jego wydania, z poświadczeniem inspektora weterynaryjnego rzeźni o dokonaniu uboju.

Również do dnia 30.VI.1951 zawieszono cło importowe na wołowinę świeżą i mrożoną /poz.tar. 13 A/.

I N D I E

Zmiany w taryfie celnej.

Parlament indyjski zatwierdził w dniu 24.III. 1951 tzw. "Indian Tariff Amendment Act, 1951". który upoważnia rząd do nakładania w razie potrzeby ceł ochronnych na wnioski władz celnych, z tym, że formalne zalegalizowanie takich zarządzeń może nastąpić później. W ten sposób przedłużono na dalsze 2 lata pełnomocnictwa, udzielone rządowi poprzednio, które wygasły z dniem 31.III.1951. Oprócz tego wprowadzono poprawki do listy ceł importowych, mające na celu wzmocnienie ochrony niektórych gałęzi przemysłu oraz przedłużenie na dalszy okres po 31.III. 1951 wcześniej wprowadzonej ochrony innych gałęzi przemysłu, jak również kontynuowanie na okres najbliższych 3 lat ulg przyznanych w ramach GATT.

IRLANDIA

Nowe cła.

Okólnikiem Nr 570 zostały wprowadzone od 27.IV. 1951 cła w wysokości 45% ad valorem na ścierniwa w formie proszku lub ziaren na papierze, kartonie, płótnie itp., importowane w arkuszach, zwojach, walcach, pasach, lub płytach, z wyjątkiem ścierniw nieprzemakalnych lub w formie płyt na podkładzie wulkanizowanym.

JAPONIA

Nowa taryfa celna i importowa.

Z dniem 1 maja 1951 r. weszła w życie poprawiona taryfa celna importowa. Stawki specyficzne zostały skasowane i zastąpione stawkami ad valorem dla wszystkich pozycji. Prócz wymienionych w taryfie, niektóre towary importowane są wolne od cła. Należą do nich artykuły produkowane na archipelagu Riukiu o ile są zaopatrzone w światło pochodzenia, niektóre nowoczesne maszyny przemysłowe trudne do wyrabiania w Japonii oraz maszyny niezbędne dla przemysłu pracującego dla rozwoju gospodarczego Japonii.

Taryfa zawiera jedynie stawki ad valorem, składa się z 17 grup towarów, obejmujących niespełna 700 pozycji. Ponad 150 pozycji jest wolnych od cła; dla niektórych pozycji zawieszono cło do 31 marca 1952 roku.

LIBAN

Zmiana taryfy celnej.

Uchwałami Najwyższej Rady Celnej nr 127, 130, 131, 132 i 133, opublikowanymi w Commerce du Levant z 18 i 21. IV. 1951 r. stawki celne na następujące towary zostały zmienione na stawki normalne ad valorem: wyciągi roślinne /poz. 94/, tłuszcz i olej z ryb i zwierząt morskich /poz. 103 C/, niektóre surowce mineralne /poz. 194 c, f, g/, konfitury i marmelady owocowe /poz. 142/, pomidory i sok z pomidorów w konserwach /poz. 138/ i inne.

PERU

Opłata eksportowa od melasy.

Ustawa z 14.III.1951 zmienia opłatę eksportową od melasy z cukru trzcinowego. Podczas gdy dotychczas opłata ta wynosiła 40 soles od 100 kg, to obecnie wynosi ona od

tony 0,42% wartości fob, zmniejszonej o kwotę 21 soles. Innymi słowy, opłatę stosuje się tylko dla przesyłek dokonywanych po cenach przewyższających 50 soles za tonę fob port peruwiański.*

Ponadto przewidziane jest, że cenę fob w walucie peruwiańskiej zamienia się na dolary USA po kursie wolnorynkowym, określonym przez bank jako powszechny w dniu umowy sprzedaży. Wszystkie umowy sprzedaży muszą być urzędowo zarejestrowane, a oryginał każdej umowy musi zostać wysłany celem sprawdzenia do konsula peruwiańskiego w miejscu, do którego przesyłka jest skierowana.

R O D E Z J A P Ó Ł N O C N A

Zawieszenie cła od importu węgla.

Z dniem 29 marca 1951 r. cło od importu węgla /nr taryfy 163/ zostało zawieszone.

Zawieszenie niektórych ceł.

Dnia 18 kwietnia 1951 r. opublikowano zawieszenie opłat celnych dla obszernej listy towarów importowanych do Rodezji Południowej. Opłaty dla niektórych pozycji są zawieszone jedynie w pewnym procencie np. 33%. Procentowa wysokość, w jakiej opłata została zawieszona, podana jest dla każdej pozycji listy osobno w 3 kolumnach: taryfy ogólnej, taryfy dla dominiów i taryfy dla Zjednoczonego Królestwa i kolonii. W niektórych przypadkach procent zawieszony stawki jest jednakowy we wszystkich kolumnach, w innych przypadkach najwyższy procent zawieszenie dotyczy Zjednoczonego Królestwa i kolonii, najniższy zaś w kolumnie ogólnej.

Z Ł O T E W Y B R Z E Ż E

Zmiana taryfy celnej.

Rozporządzeniem władz celnych, opublikowanym w dniu 30.III.1951, dodano do towarów wolnych od cła importowego następujące artykuły: antyki /ponad 100 lat/, publikacje i książki dla ociemniałych /poz. 18 /1//, czcionki drukarskie /poz.48A/, kukurydza /poz.56 /6A//, niektóre artykuły sportowe /poz.59A/.

Z A Ł A C Z N I K I

I. SUKCESY GOSPODARCZE BULGARSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ W 1950 r. I NARODOWY PLAN GOSPODARCZY NA 1951 r.

Świat pracy Bułgarskiej Republiki Ludowej osiągnął w 1950 r., to jest w drugim roku planu pięcioletniego, nowe znaczne sukcesy w dziedzinie gospodarczej.

Nieustanny rozwój gospodarki narodowej możliwy jest tylko w ustroju demokracji ludowej, dzięki zdobyciu władzy politycznej przez klasę robotniczą, upaństwowieniu przemysłu, banków, środków komunikacyjnych i transportowych, dzięki rozwojowi socjalistycznego współzawodnictwa pracy klasy robotniczej, świadomej tego, że pracuje ona dla siebie, że urzeczywistnienie wielkich planów socjalistycznej przebudowy i rozwoju gospodarki narodowej prowadzi do zwiększenia jej własnego dobrobytu, do wzmożenia potencjału gospodarczego państwa, że wreszcie realizacja planów służy dziełu utrwalenia pokoju oraz udaremnianiu knoń podżegaczy wojennych. Naród bułgarski opierając się na ogromnej i wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego oraz na współpracy gospodarczej z krajami demokracji ludowej, wykonuje przedterminowo swój pięcioletni plan gospodarczy - pierwszy plan, który założy fundamenty ekonomiczne i kulturalne pod budowę socjalizmu. Na wszystkich odcinkach gospodarczych Bułgaria osiągnęła w 1950 roku znaczne sukcesy. Dał się zauważyć dalszy rozwój przemysłu, rolnictwa, transportu, handlu oraz podniesienie stopy życiowej tak pod względem materialnym jak i kulturalnym.

Przemysł

Globalny plan produkcyjny 1950 roku został w przemyśle wykonany w 100,2%, odnośnie zaś do przemysłu o szczególnym znaczeniu dla republiki - w 107,3%.

Poszczególne ministerstwa i urzędy wykonały plan następująco /w %/:

Ministerstwo Elektryfikacji	123,8
" Przemysłu	103,2
" Lasów	109,8
" Transportu	155,6
" Handlu Wewnętrznego	110,5
" Budownictwa i Dróg	111,3
" Zdrowia Publicznego	147,3
Przedsiębiorstwa przemysłowe Centralnego Związku Spółdzielczego	108,1

W roku ubiegłym produkcja przemysłowa wzrosła o 23,3% w porównaniu z 1949 rokiem, przekraczając o 42,2% poziom przewidziany na 1950 rok w planie pięcioletnim. Ogólna wytwórczość przemysłowa w 1951 r. uwzględniając jej wzrost, w porównaniu z ubiegłym rokiem o 22,1% wyniesie 97,3% poziomu przewidzianego na rok 1953 to jest na ostatni rok planu pięcioletniego.

Produkcja poszczególnych gałęzi przemysłu wynosiła w roku 1950 w porównaniu z 1949 w %:

Energia elektryczna	121,1
Węgiel brunatny	131,4
Żelbeton	121,7
Motory elektryczne	142,8
Silniki spalinowe	216,8
Kotły parowe	200,0
Flugi traktorowe	358,8
Traktorowe brony talerzowe	376,9
Silniki traktorowe	191,6
Młocarnie	245,1
Żniwiarki	526,3
Żarówki elektryczne	202,0
Cement	122,2
Opony samochodowe	158,6
Porcelanowe naczynia kuchenne	138,4
Dykta	115,4
Papier	114,6
Tkaniny wełniane	137,3
" jedwabne	146,0
" bawełniane	127,1
Trykotaż bawełniane	118,9
Pończochy	111,9
Obuwie skórzane i gumowe	327,6
Mięso	111,6
Sery	120,2
Tłuszcze zwierzęce	227,5
Wyroby tytoniowe	110,6

Poszczególne branże wykonały z nadwyżką nie tylko plan 1950 r. lecz przekroczyły poziom produkcji przewidziany na rok 1953. Duże sukcesy zostały osiągnięte w najważniejszych gałęziach przemysłu. W roku 1950 wyprodukowano więcej energii elektrycznej, niż w okresie pięciu lat przedwojennych łącznie /1933 - 1937/.

Uruchomiono nowe wielkie elektrownie w obwodach: plewańskim, ruseńskim, kazanlykskim, gabrowskim i innych. Mimo to okazało się, że wytworzona energia nie wystarcza na zaspokojenie szybko wzrastających potrzeb przemysłu.

Wraz ze zwiększeniem mocy elektrowni w 1951 roku produkcja energii elektrycznej wzrosła dwukrotnie w porównaniu z 1948 rokiem. Zwiększenie wydobywania węgla jest podstawą rozwoju całego przemysłu bułgarskiego. W 1951 r. wydobycie to wzrosło o 24,8% w porównaniu z 1950 r. i

przewyższy o 14% poziom przewidziany na ostatni rok planu pięcioletniego to jest w 1953 roku.

Wzrost wydobycia węgla w %

1948 rok	100
1949 "	122
1950 "	133
1951 " /plan/	166

Młody bułgarski przemysł budowy maszyn osiągnął również duże sukcesy. W roku ubiegłym produkcja przewyższyła niemal 50-krotnie wytwórczość przedwojenną. Dzięki dalszemu rozwojowi przekroczono w roku bieżącym o 14,7% poziom przewidziany na ostatni rok planu pięcioletniego, a produkcja maszyn zwiększyła się o 75-krotnie w porównaniu z 1939 r.

Rozwijając już istniejące gałęzie przemysłu, Bułgarska Republika Ludowa wprowadzała i zwiększała produkcję nowych typów maszyn, powiększała asortyment artykułów powszechnego użytku i podnosiła jakość produkcji.

Rozpoczęto produkcję transformatorów wysokiego napięcia, automatycznych central telefonicznych, motorów elektrycznych, tokarek, kompresorów, gazogeneratorów, wielkich betoniarek i kruszarek, wzmacniaczy radiowych, szlifierek, aparatów rentgena, snopowiązarek traktorowych, 20-calowych pomp nawadniających, traktorowych siłowników rzędowych, kultywatorów, pługów, rur eternitowych oraz wielu innych rodzajów maszyn i sprzętu. Należy zaznaczyć, że w 1950 roku rozpoczęto masową produkcję większości wymienionych maszyn, ograniczając odpowiednio ich import.

Przy bratniej pomocy Związku Radzieckiego, Bułgaria stworzyła własne budownictwo okrętowe. Dzięki zdobyciu umiejętności produkowania nowych rodzajów maszyn i urządzeń, przemysł elektryczny zaoszczędził sumę, za którą można wyposażyć około 8 średniej wielkości fabryk budowy maszyn.

Wzrost wytwórczości przemysłowej pozwolił na znaczne zwiększenie wpływów budżetowych z tytułu zwiększenia podatków dochodowych, odpisów amortyzacyjnych, podatków obrotowych itd.

W roku 1950 podatki dochodowe i obrotowe wzrosły około 1,4 razy w porównaniu z 1949 r. Finansowanie budownictwa inwestycyjnego z funduszy amortyzacyjnych zwiększyło się również znacznie w porównaniu z rokiem ubiegłym. Dochody przedsiębiorstw stale wzrastają. Osiągnięto wielkie sukcesy w dziedzinie budownictwa inwestycyjnego. W 1950 r. oddano do użytku o 50% więcej zakładów wytwórczych, gmachów, domów mieszkalnych i innych obiektów niż w 1949 r.

Uruchomiono fabrykę eternitu, posiadającą ogromne znaczenie dla gospodarki całego kraju. Zakłady remontu samochodów iż. Wyłko Czerwienkowa i Wasyla Kolarowa, fabrykę aparatury elektrycznej niskiego napięcia imienia Klemensa Woroszyłowa, zakłady budowy maszyn elektrycznych,

dwa piece do wytopu stali, zakłady wzbogacania rudy.

Oddano do użytku fabrykę ultramaryny, fabrykę fermentacji tytoniu, fabrykę makaronu, kombinat "Gawrył Genow", zakłady obróbki drzewa i inne.

Prócz tego, rozszerzono i wyposażono w nowe urządzenia techniczne znaczną ilość przedsiębiorstw. Wszystkie te osiągnięcia w dziedzinie budownictwa inwestycyjnego, miały olbrzymie znaczenie dla socjalistycznej przebudowy bułgarskiej gospodarki narodowej.

Transport kolejowy, wodny i samochodowy działał znacznie sprawniej niż w 1949 r. Roczny plan przewozów wykonany został w 103,3%. Sukcesy w dziedzinie gospodarczej były wynikiem nowego stosunku do pracy, który znalazł swój wyraz w walce mas pracujących o przedterminowe wykonanie narodowego planu pięcioletniego.

Socjalistyczne współzawodnictwo pracy, stosowanie pomysłów racjonalizatorskich przybiera coraz bardziej na sile. Bułgarskie masy pracujące zwracają szczególną uwagę na wprowadzanie nowych, postępowych metod pracy i pełne wykorzystanie doświadczeń przodowników pracy Związku Radzieckiego.

Górnicy z entuzjazmem stosują system pracy na wielu ścianach i cykliczną metodę wydobywania. Górnicy kopalni rudy "Georgij Dymitrow" osiągnęli niespotykane w kraju wydobywanie dzienne. W kopalniach rudy "Marica" "Bobow Doł" "Czernomore" i innych rozwinęło się socjalistyczne współzawodnictwo pracy. Wzmaga się masowy ruch przechodzenia na system pracy wielowarsztatowej, szybkościowe skrawanie metali itd. Bułgarscy przodownicy pracy wykonują już plany roku 1953, 1954 a nawet 1955. Dumą Bułgarskiej Republiki Ludowej są przodujący ludzie klasy robotniczej: maszynista Ieniu Genczew - laureat nagrody Dymitrowskiej, tkaczka Helena Gierasimowa, włókniarz Piotr Angiełow, górnik Aleksander Simow, metalowie Aleksander Mładienow i wielu innych.

Maszynista Ieniu Genczew, idąc za przykładem radzieckich maszynistów, pierwszy przeprowadził skład pociągu obciążonego ponad zwykłą normę. Inni maszyniści poszli jego śladem w wyniku czego przeprowadzono w II kwartale 1950r. 5.250 pociągów obciążonych ponad normę. Za przykładem radzieckich tkaczy, przodownica pracy Maria Teodorowa pierwsza przeszła na pracę wielowarsztatową, obecnie zaś tysiące tkaczy bułgarskich pracuje na 8, 10 i 12 warsztatach.

Włóknienki - przodownice Liliana Dymitrowa, Atanazja Dymitrowa, Sawa Michajłowa i inne, kończąc obecnie plan 1954 r., jeszcze we wrześniu ubiegłego roku wykonały przedterminowo swoje indywidualne plany pięcioletnie. W wyniku współzawodnictwa o obniżenie kosztów własnych produkcji, robotnicy bułgarscy w przedsiębiorstwach przemysłowych zaoszczędzili 3 mil. lewów wykorzystując doświadczenia robotników radzieckich.

W toku socjalistycznego współzawodnictwa wybiły się setki racjonalizatorów i wynalazców, udoskonalających technikę i przysparzających setki milionów lewów oszczędności

gospodarce narodowej.

Iano Kynczew, niewielkim kosztem przebudował 4 metrową strugarkę na 12 metrową. Zastosowanie tego pomysłu racjonalizatorskiego dało możliwość wykonania w Bułgarii wałów poruszających śruby okrętowe, które dotychczas były importowane z zagranicy.

Ilia Hełow wynalazł przyrząd do frezowania kół zębanych oraz mechanizm do wytaczania kanałów smarowniczych w tulejach łożyskowych, co dało około 6 milionów lewów oszczędności.

Zamiast zaplanowanego w całym przemyśle obniżenia kosztów własnych o 3,5% w okresie 9 miesięcy 1950 r. osiągnięto obniżkę 4,7% w wyniku czego gospodarka narodowa Bułgarii zyskała 3.205 milionów lewów oszczędności. Wydajność pracy w przedsiębiorstwach ministerstwa przemysłu wzrosła o 16% w porównaniu z rokiem 1949.

Socjalistyczne współzawodnictwo pracy wzmaga się stale i ogarnia cały kraj. Rząd ludowy wysoko ceni pracę najlepszych ludzi w Bułgarii. Około 2000 wynalazców i racjonalizatorów zostało nagrodzonych Narodowym Orderem Pracy. 45 najwybitniejszym bohaterem pracy nadano tytuły laureatów Nagrody Dymitrowskiej na rok 1950. Najlepsi robotnicy studiują w średnich i wyższych szkołach technicznych.

Rolnictwo w 1950 roku.

Bułgaria osiągnęła również wielkie sukcesy na polu rolnictwa. Budowa podstaw socjalizmu w okresie ostatnich 4-5 lat, sukcesy wcześniej założonych rolniczych spółdzielni produkcyjnych /T.K.Z.Ch./, które zebrały znacznie większe plony niż gospodarstwa indywidualne i zapewniły swoim członkom duże dochody, ogromna pomoc udzielana przez rząd ludowy spółdzielniom produkcyjnym w postaci nowoczesnego sprzętu mechanicznego, dogodnych kredytów bankowych, wykorzystanie w znacznej mierze doświadczeń kołchozów radzieckich - wszystko to przekonało chłopów bułgarskich o wyższości gospodarki rolnej, prowadzonej w wielkich spółdzielniach produkcyjnych.

W wyniku tego rozpoczęło się w roku 1950 masowe wstępowanie biedniaków i średniaków do spółdzielni produkcyjnych /T.K.Z.Ch./. Na początku roku 1950 istniało 1.608 T.K.Z.Ch., które obejmowały 156.483 gospodarstwa /14,3% wszystkich gospodarstw o ogólnej przestrzeni 551.572 ha ziemi/ 11,3% powierzchni uprawnej/. W dniu 1 grudnia 1950 r. było już 2.587 T.K.Z.Ch. obejmujących 525.628 gospodarstw /48% wszystkich gospodarstw o ogólnej powierzchni 2.092.216 ha czyli 43% całej ziemi uprawnej.

Całe wsie a nawet rejony zbożowe przystępując do rolniczych spółdzielni produkcyjnych, wznoszą budynki społeczne, zaorywują miedze, łączą, swój inwentarz żywy. Zgodnie z 5-letnim planem rozwoju gospodarki narodowej do końca roku 1953, powinno przejść na gospodarkę spółdzielczą

60% gospodarstw chłopskich. W roku 1950 liczba T.K.Z.Ch. zwiększyła się o 60% w stosunku do roku 1949, liczba gospodarstw chłopskich zrzeszonych w T.K.Z.Ch - 3,5 krotnie, a obszar ziemi, należącej do spółdzielni wzrósł 4-krotnie. Przeciętna ilość gospodarstw w jednej T.K.Z.Ch. powiększyła się z 90 w roku 1949 do 195 w roku 1950, przeciętny zaś obszar ziemi należącej do jednej T.K.Z.Ch. wzrósł z 350 do 810 ha. W grudniu 1950 nadal rozwijało się wstępowanie do spółdzielni produkcyjnych, a w końcu roku więcej niż połowa indywidualnych gospodarstw chłopskich połączyła się w T.K.Z.Ch. Akcja ta przybrała wielkie rozmiary w poszczególnych okręgach. Naprzykład: w okręgu wraczańskim zrzeszyło się w spółdzielniach 76,3% gospodarstw, w płowieskim - 72,8%, w stalinowskim - 70,7%, w widłyńskim - 65,7%, w burgaskim - 61,7%, w rusieńskim - 61,7%, w kolarowgradzkim - 56,1%, w jambolskim - 54% i w starozagorskim - 51%. W obwodzie Karnobackim przeszło na spółdzielczy system gospodarowania 95% gospodarstw, w łomskim - 79%, w bieleosłatińskim - 73%, orjachowskim - 85%, popowskim - 86%, nikopoliskim - 88%, swisztowskim - 86%, rusieńskim - 91%, bałczyszkim - 95%, tołbuchińskim - 80%, nowozagorskim - 90% itd.

Sukcesy w zakładaniu spółdzielni produkcyjnych otwierają nowe perspektywy dla rolnictwa. W T.K.Z.Ch wsi Tastepe obwodu Karnobackiego plony pszenicy na obszarze 102 ha wynosiły 3,200 kg z hektara, we wsi Dranów obwodu Łowieńskiego na 20 ha - 4.000 kg z jednego hektara. a jęczmienia na 20 ha również 4.000 kg.

W T.K.Z.Ch. wsi Kościewo okręgu płowdińskiego urodzaj pszenicy na 12 ha doszedł do 4.060 kg z hektara, żyta na 115 ha - do 4.020 kg z 1 ha i ryżu na 40 ha - do 6.000 kg z 1 ha.

Do bardzo dużych osiągnięć doszły T.K.Z.Ch. na polu organizacji ferm hodowlanych, Założono 737 ośrodków hodowli koni, 1.385 bydła rogatego, 2.280 owiec, 795 hodowli świń itd.

Ofiarna praca członków T.K.Z.Ch. jest wysoko wynagradzana. We wsi Omurowo, obwodu Czypriańskiego rodzina członka T.K.Z.Ch. Raszy Donczewa, składająca się z 7 osób, z których tylko trzy były zdolne do pracy, wyrabiała 730 dniówek obrachunkowych, za co otrzymała między innymi: 2.697 kg pszenicy, 989 kg kukurydzy, 58 kg masła, 240 kg ziemniaków, 1.214 kg winogron, 12 kg wełny, 170 ltr. owczego mleka, 22 kg cukru, 51 kg cebuli, 6 kg. pieprzu tureckiego. Ta sama rodzina otrzymała za dostarczoną państwu bawełnę 230 m tkanin, 8 kg przędzy, 11 kg oleju, 500 kg chleba i różne inne produkty.

W ten sposób rolnictwo przeszło z systemu drobnych, pojedynczych, zacofanych, prywatnych gospodarstw do gospodarki wielkoobszarowej, spółdzielczej, socjalistycznej, mogącej zastosować maszyny i wiedzę rolniczą, zwiększyć urodzajność, stworzyć potężne siły wytwórcze. W wyniku tego procesu gospodarka socjalistyczna zakrojona na szeroką

skale staje się podstawą rolnictwa w okręgach uprawy zbóż, oraz głównym źródłem zaopatrzenia ludności w chleb. Jesienią roku 1950 udział T.K.Z.Ch. w zasiewach pszenicy wynosił 54%, jęczmienia zaś 53%.

Pomimo suszy wzrosła produkcja zbóż, roślin oleistych, i upraw technicznych. W porównaniu z rokiem 1949 plony pszenicy powiększyły się o 22%, żyta o 30%, ryżu o 10%, konopi o 19%, bawełny o 10%, lucerny o 20%, tytoniu o 20% itd. Przeciętny urodzaj z jednego dekar /1 dekar = 0,1 ha/ zwiększył się: pszenicy o 110%, żyta o 87%, jęczmienia o 148%, słoneczników o 35%, siemienia lnianego o 59%, itd.

Jeszcze bardziej umocniły się państwowe gospodarstwa rolne /G.Z.Ch./, których obszar zasiewów powiększył się w roku 1950 o 33% w porównaniu z rokiem 1949, w tym uprawa zbóż o 16%, uprawy techniczne o 26%, pastewne o 55%.

Ogólnemu podniesieniu się rolnictwa sprzyjał dalszy wzrost i wzmocnienie jego podstaw materialnych i technicznych. Ilość ośrodków maszynowych osiągnęła w roku 1950 liczbę 95, podczas gdy w roku 1949 był ich 86. Rolnictwo Bułgarskiej Republiki Ludowej otrzymało 468 traktorów /w przeliczeniu na 15-konne/, 860 pługów traktorowych, 400 kultywatorów traktorowych, 649 traktorowych talerzowych siewników rzędowych, 175 traktorowych snopowiązałek, 122 młocarnie, 52.000 sztuk przyrządów, oraz innych maszyn rolniczych i narzędzi na ogólną sumę ponad 2 mld. lewów.

Wzrost technicznego wyposażenia rolnictwa krajowego w roku 1950 pozwolił na znacznie większe zmechanizowanie robót. Stacje maszynowo-traktorowe wykonały ogółem w całym kraju o 43% więcej robót rolnych niż w roku 1949, a w T.K.Z.Ch. ponad 68%.

Przeciętna wykonanych prac przez jeden traktor o sile 15 koni wzrosła z 217 ha płytkiej orki w roku 1949 do 245 w roku 1950. Ogółem ilość wykonanej pracy przez jeden traktor powiększyła się o 29%.

Związek Radziecki okazał i okazuje rolnictwu bułgarskiemu wielką pomoc w zaopatrzeniu technicznym. Zobowiązał się on dostarczyć Bułgarii w IV kwartale roku 1950 i w I półroczu roku 1951 1.500 traktorów /łącznie z przyczepkami/, 550 kombajnów, 200 pługów traktorowych, maszyny do sadzenia lasu oraz inne. W rozwoju rolnictwa bułgarskiego dużą rolę odegrała również walka z suszą. Rząd ludowy zbudował i uruchomił w roku 1950 systemy nawadniające na nizinie nikopolbielańskiej i świsztowskiej. Obecnie buduje się bryszlański system nawadniający. W tej walce z posuchą Związek Radziecki okazuje braterską pomoc, przesyłając Bułgarii trzy ruchome elektrownie o sile 6.000 kW, których energia będzie wykorzystana dla przypompowania wody z Duhaaju.

Rząd i Bułgarska Partia Komunistyczna kładą wielki nacisk na rozwój nauki agronomicznej i wprowadzenia agrotechniki w rolnictwie. Utworzono 30 instytutów naukowych stacji i pól doświadczalnych, oraz dziesiątki laboratoriów.

ponad 70 zespołów naukowych pracuje nad wyhodowaniem nowych wysokogatunkowych zbóż pszenicy i kukurydzy, rozmaitych gatunków długowłóknistej bawełny, uodpornionych odmian ziemniaków, nad wyhodowaniem lepszych ras bydła; jednocześnie prowadzi się walkę z chorobami roślin i zwierząt domowych oraz walkę ze szkodnikami.

Wielka praca zespołów naukowych ma już pewne osiągnięcia. W latach 1949 i 1950 otrzymano nowe odmiany pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa, słoneczników, tytoniu, bawełny, konopi, pomidorów i innych cennych roślin rolniczych. Rozpowszechnianie tych gatunków roślin odegra ważną rolę w podwyższeniu urodzajów w spółdzielniach produkcyjnych /T.K.Z.Ch/ i państwowych gospodarstwach rolnych /G.Z.Ch./ Szybko wzrosła również produkcja roślin selekcyjnych - z 38.452 ton w roku 1949 do 82.802 ton w roku 1950.

Znaczej pomocy udzielił Związek Radziecki rozwojowi wiedzy rolniczej, zastosowaniu agrotechniki i podniesieniu hodowli, wysyłając do Bułgarii wybitnych uczonych, specjalistów i przodowników pracy w rolnictwie. Jednocześnie szereg bułgarskich pracowników naukowych specjalizowało się w Związku Radzieckim.

Podniesienie stopy życiowej mas pracujących.

Wzrost wytwórczości przemysłowej i rozwój rolnictwa stworzyły warunki dla dalszego podniesienia stopy życiowej mas pracujących miast i wsi. Fundusz płacy przemysłu transportowego i innych gałęzi powiększył się o 14,3% w tymw przemyśle o 18,9%. Przeciętny zarobek robotnika wzrósł o 6,2%, a w przemyśle - o 9,2%. Wzrosło również zużycie produktów żywnościowych i towarów przemysłowych. W roku 1950 konsumpcja w porównaniu z rokiem 1949 wzrosła następująco: olejów roślinnych o 17,4%, słoniny - 2,5-krotnie, makaronu i wermiszelu o 56,8%, tkanin bawełnianych o 24%, wełnianych o 27,3%, i jedwabnych 1,8 razy, wyrobów dziewiarskich o 25,4%, cementu 1,9 razy, węgla kamiennego o 17,1%, itd. System kartkowy został zniesiony i rozpoczęła się wolna sprzedaż niektórych artykułów powszechnego użytku, takich jak jaja, kiełbasa, cukier, ziemniaki, fasola, wyroby gumowe, żarówki, łóżka, nici, naczynia itd.

W związku z tym powiększyły się znacznie detaliczne obroty towarowe w handlu państwowym i spółdzielczym, ludność zaopatrywała się regularnie w artykuły i towary powszechnego użytku. Otworzono około 500 sklepów, z których 59 wzorcowych - w Sofii, Płowdiw, Burgasie i innych miastach. Powierzchnia mieszkalna dla pracowników ministerstwa przemysłu powiększyła się o 134.000 m². Podsumowując wyniki roku 1950 można stwierdzić, że pomyślne wykonanie planu przez główne gałęzie gospodarki narodowej zapewniło dalsze powiększenie i wzmocnienie sektora uspołecznionego w przemyśle, rolnictwie i handlu, oraz stało się nowym poważnym wkładem w dzieło budowy socjalizmu w Bułgarii.

Wielkie sukcesy osiągnięte przez Bułgarię w roku 1950 pozwoliły jej postawić sobie do wykonania szereg nowych poważnych zadań, oraz osiągnąć już w roku 1951 poziom przewidziany w planie pięcioletnim.

Rada ministrów stwierdza w swoim postanowieniu, dotyczącym państwowego planu rozwoju bułgarskiej gospodarki narodowej na rok 1951, że głównym zadaniem polityczno-gospodarczym tego planu jest: dalsze przyspieszenie tempa wzrostu produkcji przemysłowej we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej, organizacyjne gospodarcze i polityczne wzmocnienie T.K.Z.Ch., G.Z.Ch. i stacji maszynowo-traktorowych, jako podstaw dla zwiększenia wytwórczości rolniczej i zaopatrzenia kraju w surowce, zwiększenie wydajności pracy, obniżenie kosztów własnych produkcji i przeprowadzenie daleko idących oszczędności, uruchomienie nowych przedsiębiorstw w oznaczonych terminach i wykorzystanie w całej pełni ich zdolności wytwórczych poczynając od pierwszych dni pracy, dalszy rozwój handlu oraz podwyższenie stopy życiowej mas pracujących miast i wsi.

Plan produkcji przemysłowej na rok 1951.

Plan na rok 1951 stawia przed przemysłem bułgarskim zadania, których rozwiązanie ma ogromne znaczenie dla rozwoju życia gospodarczego kraju. W roku 1951 rozwiną się na szeroką skalę poszukiwawcze prace geologiczne w celu wykrycia nowych złóż bogactw naturalnych /rud metali żelaznych i nieżelaznych, węgla i innych kopalin/, wzrośnie w znacznej mierze produkcja przemysłowa, zwiększy się asortyment produkcji, podwyższy jej jakość, ulepszy się planowanie, zostaną wprowadzone duże oszczędności, uruchomione będą nowe zakłady przemysłowe itd.

Przewiduje się wzrost globalnej produkcji przemysłowej i obrotów towarowych, licząc po cenach niezmiennych roku 1939 o 22,1% w porównaniu z rokiem 1950. Wzrost ten będzie, w odniesieniu do poszczególnych ministerstw wyglądał następująco: /w %/

Ministerstwa:

Przemysłu	27,5
Elektryfikacji	34,7
Transportu	10,4
Gospodarki Komunalnej	23,5
Handlu Wewnętrznego	21,7
Handlu Zagranicznego	6,7
Lasów	10,9
Centralny Związek Spół.	30,5

Taki wzrost produkcji przemysłowej pozwoli Bułgarii osiągnąć już w roku 1951 - 97,3% produkcji zaplanowanej na rok 1953.

W ten sposób przemysł państwowy Bułgarskiej Republiki Ludowej wykona plan pięcioletni w trzech latach, zaś posz-

czególne gałęzie przemysłu wykonają plan produkcji w okresie krótszym niż przez trzy lata. Poziom produkcji głównych gałęzi przemysłowych będzie się przedstawiał w roku 1951 w porównaniu do poziomu zaplanowanego na rok 1953 następująco:

Wydobycie węgla kamiennego	114%
Produkcja miazgi drzewnej	108%
Budowa maszyn	114,7%
Obróbka drzewa	100%
Produkcja tkanin bawełnianych	104%
Produkcja tkanin wełnianych	125%

Wzrost produkcji głównych gałęzi przemysłowych będzie w roku 1951 w porównaniu z rokiem 1950 następujący /w %/:

Energia elektryczna	36,6	
Węgiel kamienny	24,8	
Surówka	58,1	
Rury żelazne	48,8	
Kotły parowe	40,4	
Silniki spalinowe	6,2	
Pługi traktorowe	90,0	
Kultywatory traktorowe	114,6	
Siewniki traktorowe	17,7	
Młocarnie	14	-krotnie
Żniwiarki	2,5	-krotnie
Cement	5,9	
Tkaniny bawełniane	12,2	
Tkaniny wełniane	10,5	
Obuwie	48,2	
Mięso	25,6	
Słonina /smalec/	57,2	
Ser i bryndza	33,3	
Oleje roślinne	7,8	
Cukier	68,3	
Mąka	18,1	
Ryby	126,7	
Mydło	53,1	
Meble	116,4	
Naczynia kuchenne	13,0	

W związku z wielkimi zadaniami planu, zwrócona będzie baczna uwaga na dalsze udoskonalenie procesów technologicznych w przedsiębiorstwach i na zapewnienie nieprzerwanej ciągłości pracy w przemyśle. Produkcja części zapasowych powiększy się w roku 1951 9-krotnie w porównaniu do roku 1950. Pozwoli to nie tylko zaopatrzyć w znacznym stopniu przemysł, transport, stacje maszynowo-traktorowe i całe gospodarstwo narodowe w potrzebne części zapasowe własnej produkcji, lecz również zaoszczędzi dewizy wydawane na import.

W roku 1951 zostanie rozszerzona mechanizacja wyrebu i wywozu drzewnych materiałów, powiększy się produkcja budulca z jednostki powierzchni lasu. Czas zużywany

na obróbkę drzewa zostanie skrócony. Wyrąb lasu będzie dokonywany zgodnie z planem racjonalnej eksploatacji leśnej gospodarki.

Całkowite i wszechstronne wykorzystanie sprzętu rybackiego i statków służących do połowu ryb powiększy znacznie połów ryb na Morzu Czarnym, Dunaju i na wszystkich innych wodach Bułgarii.

W roku 1951 uruchomione zostaną potężne zakłady produkcyjne, a istniejące obecnie, przebudowane. Ministerstwo przemysłu otrzyma o 20,8% więcej funduszy inwestycyjnych niż w roku 1950. W roku 1951 przewidziane jest oddanie do użytku olbrzymiej fabryki nawozów sztucznych imienia Stalina w Dymitrowgradzie - duma bułgarskich mas pracujących. Produkcja tej fabryki przyczyni się wydatnie do rozwoju rolnictwa. Ponadto uruchomione zostaną: fabryka pektyny, cztery rzeźnie wraz z chłodniami, zakłady budowy kotłów parowych, fabryka maszyn budowlanych, dwa nowe zakłady wzbogacenia kopalin, kombinat imienia Gawriła Genowa, kopalnia rudy "Respublika", rafineria benzyny, oraz inne zakłady przemysłowe. W przyspieszonym tempie kontynuować się będzie budowa huty żelaznej, fabryki celulozy i sody oraz nową przędzalnię, która w dużym stopniu zmniejszy dysproporcję między przemysłem tkackim a przędzalniami, usuwając przeszkody stojące na drodze do zwiększenia produkcji tkanin bawełnianych.

W celu podniesienia produkcji cementu, projektuje się budowę trzeciego pieca w fabryce "Wulkan". Projektuje się również budowę pieca hutniczego. W roku 1951 będzie uruchomiona nowa linia kolejowa, biegnąca wzdłuż pasma górskiego Bałkanu.

Rozwojowi gospodarki narodowej Bułgarii będzie towarzyszyła rozbudowa energetyki. Znacznie wzrośnie produkcja energii elektrycznej, dzięki oddaniu do użytku potężnych elektrowni "Marica - 3" i "Respublika", oraz elektrowni wodnej "Asenica" i "Raslog". Projektowana jest rozbudowa elektrowni imienia Stalina, której pierwszy etap prac został już ukończony, zamierza się przeprowadzić 1.060 km przewodów, elektrycznych. Wykonanie projektowanych zamierzeń pozwoli na zdwojenie produkcji energii elektrycznej w porównaniu z rokiem 1948. Prócz tego zostanie osuszonych szereg nizin, powstanie wiele instytutów i zakładów kulturalnych, naukowych i leczniczych. W roku bieżącym nastąpi oddanie do użytku szeregu nowych budowli na ogólną sumę 92 mld lewów.

Tak wielkie inwestycje wywołają konieczność wzmożenia walki o obniżkę kosztów własnych robót budowlanych i montażowych. Plan 1951 roku przewiduje, że oszczędniejsza realizacja projektów, zamiana drogich konstrukcji tańszymi, zastąpienie importowych materiałów deficytowych własnymi, racjonalne ich wykorzystanie, lepsza organizacja pracy w budownictwie, podwyższenie poziomu mechanizacji robót i inne tp. środki obniżą koszt budowy i montażu o 20% w stosunku do kosztorysu. Plan na rok 1951 przewiduje obniżenie

kosztów własnych produkcji o 6,8% i zmniejszenie norm zużycia energii elektrycznej, paliwa i surowców o 5% w porównaniu z rokiem 1950. Oszczędności te wainie przyczynią się do wykonania planu inwestycyjnego.

Rolnictwo w roku 1951

W roku bieżącym prelininowano na budownictwo w T.K.Z.Ch. i wyposażenie ich w maszyny kwotę 11.868 milionów lewów, co stanowi 281% sumy wydanej na ten cel w roku 1950. W znacznej mierze zwiększone zostaną kredyty dla T.K.Z.Ch. w Banku Narodowym, na budowę spółdzielcze przeznacza się również więcej materiałów budowlanych. 96 już istniejących stacji maszynowo-traktorowych uzupełnione zostaną nowymi, zbudowanych zostanie 77 gumien, 15 magazynów materiałów pędnych oraz wiele innych budowli. Na wyposażenie ośrodków maszynowych przeznacza się 6.500 milionów lewów.

Przemysł dla rolnictwu w roku 1951 - 500 młocarni, 1.900 pługów traktorowych, 2.500 traktorowych łuszczarek, talerzowych, 1000 kultywatorów traktorowych, 800 traktorowych siewników rzędowych jak również żniwiarki, snopowiązałki, części zapasowe itd.

Dużą rolę odegra w mechanizacji rolnictwa braterska pomoc Związku Radzieckiego, który w I półroczu br. dostarczy Bułgarii wiele traktorów, kombajnów, pługów traktorowych i innych maszyn rolniczych.

Inwestycje na ośrodki maszynowe wzrosną ogółem w roku 1951 o 551% w porównaniu z rokiem 1950, co pozwoli na dwukrotne powiększenie maszynowej obróbki ziemi w T.K.Z.Ch. Przeciętne obciążenie pracą traktora o sile 15 koni wyniesie 320 ha / w r.1950 - 245 ha/, a koszt własny płytkiej orki 1 ha spadł z 2.270 lewów do 2.050 lewów.

Mechanizacja rolnictwa wysuwa na pierwszy plan zadanie przysposobienia techniki i całkowitego wykorzystania jej możliwości, do czego niezbędni są wykwalifikowani specjaliści. Planowe podwyższenie plonów, wszechstronny rozwój uprawy roli i hodowli wymagają również wysoce kwalifikowanych kadr rolniczych. W związku z tym przewidziane jest wyszkolenie 500 nowych traktorzystów, 1.000 kierowców kombajnów i 2.000 Buchalterów. 800 osób kształci się w szkołach na przyszłych przewodniczących T.K.Z.Ch. 599 - w średnich szkołach rolniczych, 521 - w dwuletnich szkołach rolniczych, 1.525 - w jednorocznych i 1.760 w szkołach traktorowych. Jednomiesięczne kursy przewodniczących spółdzielni wyszkolą 1.500 ludzi. Kursy brygadzystów, specjalistów-rolników i hodowców bydła - 6.200 ludzi itd.

Ogółem w roku 1951 14.860 specjalistów-rolników ukończy szkoły i kursy rolnicze. Na szkolenie tych kadr rolniczych przewidzianych jest 900 mil.lewów. Ważnym zadaniem T.K.Z.Ch. będzie wprowadzenie systemu trawo-polnego, budowa nowych dróg, sadzenie lasnych pasów ochronnych itd.

W roku 1951 T.K.Z.Ch. powiększą swoje obszary przez przyłączenie ziemi dotychczas leżącej odłogiem oraz dzięki otrzymaniu 100.000 ha nowych terenów.

W planie przewiduje się wydatkowanie 1.371 mil. lewów na dalszy rozwój i mechanizację państwowych gospodarstw rolnych, zaopatrujących rolnictwo bułgarskie w nasiona selektywne i bydło zarodowe. Rząd i Bułgarska Partia Komunistyczna wykazują dużą troskę o stworzenie warunków dla uzyskania wysokich plonów w rolnictwie. W tym celu zostały zbudowane i budują się ciągle olbrzymie systemy irygacyjne i sieci nawadniające oraz sadi się leśne pasy ochronne. Ponad 500 mil. lewów przeznaczył rząd ludowy na zasadzenie w Dobrudży leśnych pasów ochronnych, na wprowadzenie systemu trawopolnego i utworzenie obszernej sieci nawadniającej. Rada Ministrów i K.C. Bułgarskiej Partii Komunistycznej postanowiły, że w latach 1951 - 1956 zasadzi się w Dobrudży leśne pasy ochronne ogólnej długości 800 km. Zalesiony zostanie obszar 23.600 ha ziemi należącej do T.K.Z.Ch. i państwowych gospodarstw rolnych /G.Z.Ch./. W roku bieżącym otrzymają wodę 44 osiedla Dobrudży, a w ciągu 5 lat sieć wodna obejmie całą Dobrudżę, a więc odwoły: Tołbuchiński, Torwelski, Tutrakański, Sylisteński, Isperycyński, Kurbacki i Dułowski. W tym celu projektuje się na szeroką skalę budowę kanałów, studni i zbiorników wodnych. Do roku 1953 w Dobrudży zostanie zorganizowanych 10 nowych stacji maszynowo-traktorowych, w tym 4 jeszcze w bieżącym.

W roku 1953 roboty polne będą w Dobrudży zmechanizowane w 80%. Plany te uczynią z Dobrudży główną bazę zbożową kraju.

W następujących miejscowościach przewiduje się zakończenie i oddanie do użytku w roku 1951 urządzeń nawadniających: w nizinie Bryszlańskiej, Czerweń Brag Dolni Łukowit, w powiecie Asenowgradzkim Pierwomajskim i innych. Kontynuowana będzie również budowa systemu nawadniającego przy zaporze wodnej "Rosica". Państwo przeznacza 367 mil. lewów na badania gruntu dla celów melioracyjnych oraz na badania geologiczne i poszukiwania wody. W końcu 1951 roku zostanie opracowany 15-letni plan nawadniania kraju. Powierzchnia nawadnianej ziemi powiększy się w roku bieżącym o 86,1%.

Zrealizowanie tych ogromnych zamierzeń pozwoli wykonać rolnictwu swe wielkie zadanie, rozwiąże definitywnie problem zbożowy, zapewni dostateczną produkcję chleba dla wszystkich pracujących i w ten sposób stworzy warunki dla zniesienia racjonowania chleba.

Tegoroczny plan przewiduje zwiększenie globalnej produkcji rolniczej o 44,5% w stosunku do roku ubiegłego.

Zgodnie z planem przeciętne plony z 1 dekar^x wynosiły w T.K.Z.Ch. /w kg./:

^x/ 1 dekar = 0,1 ha.

Pszenica	160
Jęczmień	180
Ryż	380
Słoneczniki	125
Bawełna /surowiec/	25
Buraki cukrowe	2.000
Tytoń	92
Winogrona deserowe	780
Winogrona do wyrobu win	250

W planie na rok 1951 zwracana jest duża uwaga na dalszą poprawę hodowli. Preliminowano 1 mil. lewów na cele weterynarii, założenie hodowli owiec o cieniłym runie, przeprowadzenie masowego krzyżowania ras bydła, produkcję szczepionek itd.

Planuje się dalsze zwiększenie pogłowia bydła i podniesienie jakości hodowli wartości. W tym celu przy każdym T.K.Z.Ch. zostaną zorganizowane przynajmniej 3-4 fermy hodowlane, oraz stworzone warunki dla podniesienia płodności bydła zarodowego. Zamierza się zbudować ogółem 3.000 nowych ferm /każda na 61 sztuk bydła/ i przebudować 30.000 starych ferm. Do 1 stycznia 1952 roku Bułgarska Republika Ludowa powiększy ilość posiadanych koni o 3,7% dużych sztuk bydła rogatego o 9,4% wołów, o 9,9%, owiec o 10,8%, kóz o 3,5%, nierogacizny o 39,2%, ptactwa domowego o 35,4% i uli o 4,4% w porównaniu do stanu na dzień 1 stycznia 1951 roku. Zbiory zbóż przekroczą poziom przewidziany w planie pięcioletnim na rok 1951 o 3,9%, upraw technicznych o 16,7%, warzyw i ziemniaków o 56,3%, plan produkcji mleka przekroczony będzie o 35%. Wszystko to dowodzi, że w Bułgarskiej Republice Ludowej istnieją obecnie warunki dla wykonania pięcioletniego planu przemysłowego i rolnego w okresie czterech lat.

Dalszy wzrost produkcji i obrotów towarowych, obniżenie kosztów własnych i realizacja zdobyczy socjalnych i kulturalnych stwarzają wielkie możliwości dla dalszego, znacznego podwyższenia stopy życiowej mas pracujących w roku 1951.

Pomyślne rozwiązanie problemu zbożowego, który jest głównym zadaniem rolnictwa w roku bieżącym, pozwoli znieść racjonowanie chleba i powiększyć konsumpcję artykułów spożywczych. Obroty towarowe sektora państwowego i spółdzielczego wzrosną w roku 1951 o 18% w porównaniu z rokiem 1950. Plan na rok 1951 przewiduje wzrost zaopatrzenia ludności w porównaniu z rokiem ubiegłym jak następuje:

Mięso	o 10%
Słonina	" 22,1%
Oleje roślinne	" 87,3%
Ryż	" 130,0%
Makaron i wermiszel	" 73,3%
Sery i bryndza	" 33,2%
Warzywa	" 102,3%
Jaja	" 63,4%
Tkaniny bawełn.	" 39,6%
Tkaniny wełn.	" 40,0%
Obuwie	" 36,5%
Mydło	" 63,3%

Plan na rok 1951 przewiduje również poprawę warunków mieszkaniowych ludności i zaspokojenie wzrastających potrzeb kulturalnych mas pracujących. Dochód narodowy powiększył się w porównaniu do roku 1950 o 35,5%. Osiągnięcia narodu bułgarskiego na polu gospodarczym potwierdzają jego nieustępliwą wolę walki o rozwój i umocnienie całej gospodarki narodowej o budowę socjalizmu w swoim kraju.

Trwałość tych osiągnięć opiera się na fundamencie ideowego braterstwa, przyjaźni i bezinteresownej pomocy ludów Związku Radzieckiego, na wszechstronnym wykorzystywaniu doświadczeń budownictwa socjalistycznego w ZSRR na solidarności i współpracy z krajami demokracji ludowej, z siłami obozu pokoju i socjalizmu, których twórcą jest Stalin.

W miastach i wsiach bułgarskich wzrasta patriotyczny ruch mas ludowych, które widzą, że walka o socjalizm jest nierozzerwalnie związana z walką o pokój.

Wszystko to świadczy o tym, że zadania stojące przed Bułgarską Republiką Ludową będą w roku 1951 zaszczytnie wykonane.

A.F.Muchin

"BIKI" Nr.53

II. TAJWAN OKUPOWANY PRZEZ INTERWENTÓW

Imperializm amerykański zaczął wprowadzać w życie swoje agresywne plany w stosunku do Tajwanu bezpośrednio po kapitulacji Japonii. Wiernym wspólnikiem wodzirejów w Wall-Street'u była klika kuomintangowska, która w celu utrzymania swego panowania nad narodem chińskim sprzedawała imperialistom amerykańskim suwerenność Chin, ich bogactwa naturalne, ziemię, lasy, wodę.

Armia ludowo-wyzwoleńcza oswobodziła Chiny kontynentalne od przestępczej sfory kuomintangowskiej, ukrywającej się obecnie na Tajwanie. Formalnie władza nad wyspą znajduje się w rękach kliki Czang-Kaj-Szeka, w rzeczywistości Tajwan okupowany jest przez zaborców amerykańskich.

Jeszcze przed wejściem na wody terytorialne Tajwanu siódmej floty Stanów Zjednoczonych w dniu 27 czerwca ubiegłego roku wyspa znajdowała się pod kontrolą amerykańskich sił zbrojnych.

Pracownicy służby wywiadowczej Stanów Zjednoczonych już nazajutrz po kapitulacji Japonii zajęli się przetrząsaniem Tajwanu, zapoznając się z możliwościami wojenno-gospodarczymi wyspy, dokonując zdjęć fotograficznych z samolotów i badając wybrzeże. Działalność ich wzmogła się po wyparciu Czang-Kaj-Szeka z kontynentu. Po przybyciu na Tajwan w roli "specjalistów" i "doradców", Amerykanie dopomagali Czang-Kaj-Szekowi, wrogowi ludu chińskiego, bombardować miasta Chińskiej Republiki Ludowej, oraz organizować blokadę jej portów. Resztki wojsk Czang-Kaj-Szeka, podlegają całkowicie amerykańskiemu dowództwu, działające mu za pośrednictwem doradców.

Po przeobrażeniu Tajwanu w bazę wojenną dla celów agresji przeciw Chińskiej Republice Ludowej, Amerykanie rozpoczęli grabież ludności i trwonienie bogactw naturalnych tej kwitnącej wyspy. Mieszkańcy Tajwanu odczuli na sobie jarzmo imperializmu amerykańskiego, który okazał się niemniej bezwzględny od japońskiego Wall Street, obłudnie niby dla odbudowy gospodarczej Tajwanu, wysłał na wyspę liczne grupy "pracowników technicznych", przy pomocy których wprowadzona została kontrola nad ważniejszymi przedsiębiorstwami przemysłowymi.

Natychmiast po kapitulacji Japonii, Amerykanie zagarnęli cementownię i fabryki aluminium w Cyłunie. Po pewnym czasie Mac-Arthur i Czang-Kaj-Szek zawarli tajny układ, w wyniku którego businessmeni Wall Street'u otrzymali prawo wywożenia bogactw naturalnych z wyspy. Grabież ta nazywała się "specjalnym prawem" na prowadzenie wolnego handlu i działalności przemysłowej.

Dogadzając swym panom z za oceanu Czang-Kaj-Szek podpisał w lutym 1948 roku umowę o "wspólnym działaniu" celem rozwoju Tajwanu.

Na mocy tej umowy w ręku Amerykanów znalazła się kontrola nad wydobywaniem węgla, ropy naftowej, antymonu, wolframu, złota, siarki i innych bogactw naturalnych. Magnaci Wall Street'u wysłali na Tajwan w czerwcu 1948 roku tak zwaną "amerykańską grupę badawczą dla udzielania pomocy technicznej". Grupa ta w ciągu czterech miesięcy badała tajwańskie zakłady przemysłowe, kopalnie, złoża rudy, koleje żelazne i urządzenia hydro-techniczne.

Kontrola amerykańska ustanowiona została również nad przemysłem energetycznym. Trust amerykański "Westinghouse Electric" uzyskał za pomocą pożyczki, udzielonej kuomintangowskiemu towarzystwu elektrycznemu, monopolistyczne prawo eksploatacji przemysłu energetycznego. Trust "Westinghouse Electric" rozciągnął całkowitą kontrolę nad 34 głównymi elektrowniami w Tajwanie, łącznie z największą w okolicach miasta Tajnanja.

Łatwość, z jaką amerykańscy geszefciarze opanowali przemysł energetyczny Tajwanu pobudziła ich apetyty i w krótkim czasie panowanie tych businessmanów objęło przemysł cementowy, aluminiowy, miedziany, cukrowniczy i wydobywanie złota.

Zagarnięcie wszystkich gałęzi przemysłu tajwańskiego odbyło się za bezpośrednią zgodą kuomintangowskiego "Komitetu Narodowych Bogactw Naturalnych". To czego komitet ten nie zdołał dokonać na terytorium Chin, obecnie realizował na wyspie. Komitet ten jest zupełnie zależny od monopolu Stanów Zjednoczonych, ponieważ 1/3 kapitałów, którymi rozporządza, należy do Amerykanów.

Umowa podpisana w lutym 1948 roku między monopolem aluminiowym "Reynolds Metals Co", a kliką kuomintangowską pozwoliła Amerykanom uzależnić od siebie tajwański przemysł aluminiowy.

Zgodnie z tą umową "Reynolds Metals Co" powiększył sumę swoich inwestycji w przemyśle aluminiowym do \$ 35 milionów. Jankesi kontrolują ponad 60% produkcji cukru, monopolizowali produkcję sody i nawozów sztucznych. To ostatnie ma szczególne znaczenie, bowiem ziemia na Tajwanie nie może się obejść bez nawożenia.

Uchwyciwszy w swoje ręce produkcję nawozów sztucznych monopole amerykańskie wyznaczają dowolnie ich ceny i wzbogacają się wyciskając z chłopów ostatnie grosze. "Komitet Narodowych Bogactw Naturalnych" oddał również w ręce monopolu z za oceanu produkcję kamfory, papieru i soli. Kontrola monopolu amerykańskich pośrednio lub bezpośrednio rozciąga się również na 382 inne przedsiębiorstwa. Zagarnięcie przez Stany Zjednoczone najważniejszych gałęzi przemysłu tajwańskiego odbiło się szkodliwie na ogólnym stanie gospodarki wyspy. Amerykańscy businessmeni zachowują i rozwijają tylko te przedsiębiorstwa, które bezpośrednio lub pośrednio służą ich celom wojennym. Do czego sprowadza się "rozwój" życia gospodarczego Tajwanu przy pomocy Amerykanów, ilustrują następujące cyfry. Na początku 1950 roku zostało zamkniętych ponad 60% fabryk i zakładów przemysłowych, pro-

dukujących przedmioty powszechnego użytku, w wyniku czego na sześć i pół miliona ludności Tajwanu jest 800 tysięcy bezrobotnych.

Rozwój rolnictwa tajwańskiego przybiera charakter jednostronny. Zorganizowana przez Amerykanów "Chińsko Amerykańska Komisja Odbudowy wsi" przekształca Tajwan w kolonię rolniczo-surowcową Stanów Zjednoczonych. Pod kontrolą amerykańskich "specjalistów" uprawia się intensywnie w majątkach przede wszystkim takie rośliny, których brak odczuwa gospodarka USA, głównie trzcinę cukrową i drzewa kamforowe. Gospodarka Amerykanów w rolnictwie doprowadziła do znacznego zmniejszenia uprawy ryżu. Na skutek przymusowej hodowli roślin technicznych chłopci cierpią głód. Zamiast ryżu muszą teraz spożywać liście batatu /rodzaj słodkich ziemniaków/. Nędza chłopska wzrasta wskutek wysokich podatków i innych opłat, które na nich nakłada klika kuomintangowska.

Gospodarka Tajwanu zajmuje poważną pozycję w agresywnych planach amerykańskiego imperializmu, prowadzącego politykę remilitaryzacji Japonii. Handel zagraniczny wyspy służy głównemu celowi - odrodzeniu potencjału wojskowego i gospodarczego Japonii. Amerykanie organizują dostawy do Japonii tych towarów, które Japończycy wywozili stąd w okresie swego panowania 50-letniego - jak rudy, cukier, sól, juta i inne.

Jak informuje "Dziennik ekonomiczny" wydawany w Hong-Kongu w okresie od października 1945 roku do października 1949 roku eksport cukru z Tajwanu wynosił 75 tys. ton, z czego znaczna ilość wysłana została do Japonii. Wywóz soli w roku 1949 wynosił 25 tys. ton. Między kliką kuomintangowską, za plecami której stoją monopolisci amerykańscy, a rządem japońskim, posłusznym sługą Mac-Arthura, podpisany został we wrześniu 1950 roku traktat handlowy, według którego kuomintangowcy zobowiązali się dostarczać Japonii od 1 lipca 1950 r. do 30 czerwca 1951 r. towarów na ogólną sumę \$ 100 milionów.

Jeszcze przed rozpoczęciem zaborczej wojny w Korei imperialiści amerykańscy rozpoczęli gorączkowo zamieniać Tajwan w swój strategiczny arsenał dla przyszłej wojny agresywnej na Wschodzie.

Klika kuomintangowska umożliwiła swym amerykańskim panom urządzenie się w Tajwanie jak we własnej kolonii. Dla siebie zachowali oni tylko funkcje policyjne, w ramach których okrutnie obchodzą się z ludnością. Oddanie się pod opiekę amerykańskich protektorów nie zapewniło bezpieczeństwa zbankrutowanej klice Czang-Kaj-Szeka. Dojrzewa oburzenie uciśnionej ludności przeciw amerykańskim zaborcom i ich kuomintangowskiemu wspólnikom. Na wyspie szerzy się ruch partyzancki. Naród chiński nie rezygnuje z praw do Tajwanu i jest przekonany, że wyspę swą wyzwoli.

L. Delusin

"Prawda"

III. MILITARYZACJA AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

Na niedawno odbytej w Waszyngtonie naradzie ministrów spraw zagranicznych krajów Ameryki Łacińskiej i Stanów Zjednoczonych przyjęty został program narzucony przez departament stanu USA.

Program ten oznacza dalsze wzmożenie militaryzacji Ameryki Łacińskiej i potęgujące się uzależnienie polityczne i gospodarcze od kapitału amerykańskiego.

Konferencja przyjęła najważniejsze żądania Stanów Zjednoczonych, dotyczące zwiększenia dostaw surowców strategicznych i oddania do ich rozporządzenia podlegaczy wojennych.

Fowzięto również uchwałę stworzenia ogólno-amerykańskiej organizacji policyjnej pod kierownictwem wywiadu amerykańskiego dla zgniecenia sił, walczących w Ameryce Łacińskiej o pokój i niezależność narodową swoich krajów. Łatwo jest spostrzedz, że wszystkie te "nadzwyczajne środki" są ściśle związane z przygotowywaniem nowej wojny przez koła rządowe Stanów Zjednoczonych.

Nie było rzeczą przypadku, że przedstawiciele Stanów Zjednoczonych zwrócili specjalną uwagę na zagadnienie surowców strategicznych. Olbrzymi program zbrojeń, przynoszące kolosalne zyski monopolom USA wywołał prawdziwą pogon za materiałami strategicznymi. W roku 1951 dostawy surowców strategicznych do Stanów Zjednoczonych przypuszczalnie podwoją się w porównaniu do roku 1950, przy czym 2/5 globalnej ilości tych dostaw pochodzić będzie z Ameryki Łacińskiej.

W latach przedwojennych import Stanów Zjednoczonych z Ameryki Łacińskiej wynosił około 500 milionów dolarów rocznie. W roku 1950 przewyższył on 3 miliardy dolarów, czyli zwiększył się sześciokrotnie. Wywóz surowców łacińsko-amerykańskich wzrósł szczególnie po wszczęciu interwencji amerykańskiej w Korei.

Obecnie Wall Street stosuje środki zmierzające do dalszego wzmożenia akcji wypompowywania surowców z Ameryki Łacińskiej. Agenci Stanów Zjednoczonych gospodarują bezceremonialnie w Brazylii, Wenezueli, Chile i Argentynie, poszukując ropy naftowej, żelaza, metali nieżelaznych i szlachetnych oraz innych materiałów strategicznych. Monopole amerykańskie wykorzystują na pół niewolnicze warunki pracy i potęgują eksploatację narodów tych krajów, zgarniając ogromne dochody.

Stany Zjednoczone używają wszystkich środków nacisku gospodarczego i politycznego na kraje Ameryki Łacińskiej, żądając pośpiesznego przestawiania ich gospodarki na tory wojenne.

Podsekretarz stanu Miller otwarcie oświadczył: "Stany Zjednoczone będą musiały położyć specjalny nacisk na uzbrojenie, a nie na rozwój przemysłowy i ekonomiczny krajów

Ameryki Łacińskiej". Oświadczenie Millera ujawnia jedno z podstawowych zadań sławetnego punktu czwartego programu "pomocy" Trumana dla krajów zacofanych. Umowy, oparte na tym punkcie zostały już zawarte z szeregiem krajów Ameryki Łacińskiej. Stwarzają one dla monopolu Stanów Zjednoczonych nieograniczone możliwości dalszego ograbiania tych krajów i służą całkowicie agresywnym planom Wall Street'u.

Inwestycje amerykańskie w Ameryce Łacińskiej dotyczą niemal wyłącznie tych gałęzi przemysłu, które produkują surowce strategiczne.

Z ogólnej sumy 1,8 miliardów dolarów, które Stany Zjednoczone zainwestowały w Ameryce Łacińskiej /w okresie między 1945 i końcem 1949/ 1,1 miliard przypada na wydobycie ropy naftowej. W Wenezueli amerykańskie trusty naftowe zagarniają 75% wydobycia ropy. Niedawno odkryto w tym kraju bardzo bogate złoża rudy żelaznej, który zagarnął również trust amerykański "United States Steel Corporation". To samo dotyczy rudy brazylijskiej, manganu, niklu, ropy naftowej, kauczuku, monacytu, oraz ekwadorskiej, peruwiańskiej i częściowo meksykańskiej ropy naftowej, boliwijskiej cyny i chilijskiej saletry, miedzi, rud itd.

Umowy narzucone krajom Ameryki Łacińskiej przez Stany Zjednoczone na konferencji w Rio de Janeiro w 1947 roku i w Bogocie w 1948 roku zmieniły związek panamerykański w blok wojskowo-polityczny, podległy Waszyngtonowi. Sklecceniu tego agresywnego bloku towarzyszył forsowny wzrost wydatków wojennych w krajach Ameryki Łacińskiej. W okresie 10-ciu lat, od 1940 do 1950 roku, zwiększyły się one 10-krotnie w Brazylii, 16-krotnie w Chile i Kolumbii itd. W oparciu o umowy wojenne i system "organizacji państw amerykańskich", Stany Zjednoczone rozszerzają swoje bazy wojenne w Ameryce Łacińskiej. Cele, do których one dążą zostały swego czasu zupełnie otwarcie przedstawione w amerykańskim czasopiśmie "United Nations World", który pisał: "Stany Zjednoczone powinny uzyskać władzę wojskową nad pierścieniem baz obronnych: lądowych, morskich i lotniczych okrążających kanał panamski wraz z promieniem rozpościerającym się do Rio Grande na północy /granica Stanów Zjednoczonych z Meksykiem/ a na południu - przez Wenezelę, Kolumbię i Ekwador do wysp Galapagos. Z wojskowego punktu widzenia według którego suwerenność jest istotną cechą potęgi wojskowej - ani jedno z państw Ameryki Łacińskiej nie jest krajem suwerennym. Ich obecna zależność od Stanów Zjednoczonych jest tego dostatecznym dowodem. Stany Zjednoczone muszą mieć zagwarantowane z Ameryki Południowej dostawy cynku, siarki, cyny, miedzi, manganu, ropy naftowej i innych surowców strategicznych".

Stany Zjednoczone opierają się w swej polityce ekspansji w Ameryce Łacińskiej na nielicznej klicie obszarników i kupców, którzy są ściśle związani z amerykańskimi monopolami. W rozmowie z korespondentem "Prawdy" J.W. Stalin zaznacza, że "nie tylko Stany Zjednoczone Ameryki i Kanada dążą do rozpętania nowej wojny, lecz na drodze do niej znajduje się 20 krajów Ameryki Łacińskiej, których

